

PAGALIAU RUSIJA SVIRDULIUOJA Į TIKRUS PINIGUS

Antanas Butkus

Po savaitės užsitęsusių išpėjimo ir debatų apie prekių kainų pakėlimą, milijonai Rusijos gyventojų atbudę pamatė, kad duonos ir benzino kainos trigubai pašoko, o vodka keturgubai pabrango. Nebeliko ir valstybės subsiduojamų kainų lėktuvų kelionėms.

Tas padaryta kaip pirmas svirduliuojantis žingsnis į laisvą rinkos ekonomiką. Nors žmonės kainų pakilimu nesidžiaugė, ekonomikos reformuotojai lengviau atsidadus, nes pirmasis šoko terapijos smūgis praėjo be didžiulio triukšmo. Viskas eina geru keliu, sako švedų ekonomistas A. Askundas, kuris yra pagrindinis patarėjas Rusijos vyriausybei. Valdžia bijojo, kad gyventojai neišbėgtų į gatves protestuoti. Ir tai neįvyko.

Yra keletas priežasčių, kad rusai priėmė šią šoko terapiją be didelio protesto ženklų. Kainos buvo pakeltos tuoj po Naujų metų atostogų, kuomet daug krautuvių dar buvo uždarytos ir žmonės dar maitinosi nuo švenčių atlikusiu maistu. Šalia to, smarkiai snigo, kas Rusijoje yra nepaprasta uždanga nuo galimų riaušių. Tuoj po to atėjo trijų dienų atostogos – stačiatikių Kalėdų šventės. Kai trečiadienį žmonės nuėjo į darbą, šokas dėl kainų pakėlimo jau buvo priblėsęs.

Iš tikrųjų ekonomistų grupė prie Rusijos prezidento Jelcino apskaičiavo, kad žmonės šį kainų pakėlimą priims ne dėl to, kad jie yra įpratę pakelti skurdą ir ne dėl ankstyvesnių valdžios bandymų įrodyti, kad reikia aukotis. Šį kartą beveik kiekvienas Rusijos gyventojas supranta, kad visa visuomenė ir jos ekonomija atsidūrė labai didelėje krizėje.

Kai 1985 metais Gorbačiovas norėjo įvesti ekonomine pertvarką, tuomet kai kurie ekonomistai pranašavo iš anksto, kad tos pastangos nepavyks, nes daugumas gyventojų tuomet galvojo, kad ta ekonominė pertvarka nebuvo reikalinga, nes ir be jos buvo galima gyventi. Tie ekspertai priminė seną rusų priežodį – valstiečiai nesižegnoja kol neišgirsta griaustinio. Tas

priežodis nusako seną rusų tautos charakterį, kurį komunistas dar labiau "išstobulino".

Dabartinė krizė matosi visur. Ji yra pilnam žydėjime. Žmonės praranda darbą, arba žino kaimynus, kurie neteko darbo. Trūkumai pasidarė jų gyvenimo neatskiriama dalis, kaip kad buvo antrojo Pasaulinio karo metu.

Prekių kainos nustatytos, bet produktai dar nepasirodė krautuvių lentynose. Jie dar nepasirodys dvi ar tris savaites, kaip kad buvo Lenkijoje ar Bulgarijoje. Kiek tų prekių pasirodys krautuvių lentynose – niekas nežino ir tai bus kritiškas reformų egzaminas.

Pirmas reformų taikiny – neefektyvumas.

Ekonomistas Ašlundas tiki, kad prekių bus, bet jų bus mažiau negu praėjusiais metais. Derliai blogi – neefektyvus ūkininkavimo negalima sumažinti per metus laiko. Su Sovietų sąjungos sugriuvimu, sugriuvo ir paskirstymo sistema. Tai vienas iš rimčiausių argumentų dėl skubios Vakarų valstybių humanitarinės paramos reikalingumo. (JAV prezidentas paprašė Kongre

Viskas, kas priminė Nepriklausomybę, okupacijose buvo išdraskyta. Dabar vėl atstatyta paminklai ir suvežti kryžiai. Vėl į Nepriklausomybės aikštę Kaune renkasi laisvę atgavę iškilmingai minėti Vasario Šešioliktąją.

G. Kijauskienės nuotr.

so, kad paskirtų 645 mil. dolerių šiai pagalbai.)

Dabar, kai krautuvės ir ūkiai gali nustatyti savo produktų kainas, tikimasi, kad Rusijos ekonomija, operuodama laisvos rinkos pagrindu, stums produkciją, pirmiausiai susidorodama su neaktyvia produkcija, k.a. Vidutinės Rusijos karvių produkcija – 2000 kg. pieno per metus, o Europoje – 7000 kg.. Rusijos karvių produkcija žema, nes jos blogai šeriamos ir bloga veislė, kuri lengvai pataisoma, sako švedas ekonomistas.

(Nukelta į 2 psl.)

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ UŽ LIETUVĄ PRAEITYJE IR DABAR

Vytas Maciūnas

Po penkiasdešimt metų laisvės vigilijos, Lietuva atgavo savo nepriklausomybę. Lietuvių tautos pergalė buvo atsiekta ne karine ar ekonomine jėga, bet lietuvių tautos ryžtingumu išsaugoti teisingumą ir tiesą prieš savanaudiškumą ir nutautėjimo įtakas, prieš melą ir prieš gyvenimo bei gyvybės naikinimą. Komunistinė sistema neįstengė pakirsti lietuvių tautos ryžtingumo ir įdėjimo solidarumo. Lietuva privedė pasaulį prie naujos gyvenimo santvarkos.

Tačiau ir pagal Prez. Landsbergį, be lietuvių išeivijos iškovotos ir išsaugotos Sovietų agresijos nepripažinimo, Lietuva vargu ar būtų sulaukus šių laisvės dienų. O tas darbas prasidėjo jau prieš penkiasdešimt metų, kai trylikos asmenų Amerikos Lietuvių Tarybos atstovų delegacija įtikino prez. Roosveltą nepripažinti Sovietų agresijos Pabaltyje.

Sovietų agresija nepripažinimo politikos išlaikyme tarptautinėje plotmėje rūpinosi Lietuvos Diplomatinė Taryba ir VLIKas. Bet kai Australija nutarė panaikinti Lietuvos valstybės diplomatinį pripažinimą, tų metų Pasaulio Bendruomenės valdyba energingai ir efektyviai įsijungė į darbą pakeisti šią Australijos užsienio reikalų poziciją. Pasaulio Ben

druomenės pirmininkas tada pats nuskrido į Australiją ir vadovavo Lietuvių Bendruomenės politinei akcijai. Visa išeivija jautė laimėjimą, kai Australija pakeitė savo poziciją ir palaikė Lietuvą ir kitas Pabaltijos valstybes.

Kertinis darbas Amerikoje, nepripažinimo politikos išsaugojime, buvo Lietuvos Pasiuntinybės testinimo užtikrinimas. Amerikos valstybės departamentas buvo numatęs Lietuvos pasiuntinybės uždarymą. Matydama Lietuvai ir tautos likimui grėsią pavojų tų metų Amerikos Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba aktyviai įsijungė į akciją pakeisti šią JAV vyriausybės kryptį. Ir vėl išeivija galėjo džiaugtis, kai buvo išsikrovotas JAV vyriausybės pritarimas Lietuvos Pasiuntinybės testinimo principui.

Matydama artėjančią aštrią Lietuvos nepriklausomybės kovą ir reikalingumą turėti taiklios politinės informacijos ir įtakos JAV valdžioje, Amerikos Lietuvių Bendruomenė prieš tris metus atidarė įstaigą Washingtone su pilną laiką dirbančia direktore, patyrusia Amerikos kongreso įstaigų darbuose.

Lietuvių Bendruomenės Washingtono įstaiga palaikė ryšius su Lietuva, informavo LB apylinkes ir ieškojo

(Nukelta į 8 psl.)

Kauno miesto centrą dabar puošia didingas Vytauto Didžiojo paminklas. Prie paminklo: Simas Kijauskas su pusbroliu Algii ir žmona Kijauskais.

P. Kijausko nuotr.

Girdėta iš Vilniaus

Balys Gaidžiūnas

• **KADA A.T. PIRMININKAS VYTAUTAS LANDSBERGIS LANKĖSI ANGLIJOJE**, lyg specialiai paruošus buvo pranešta, kad Anglija Lietuvai atiduoda aukso vertę, kuris Anglijos vyriausybės sandėliuose buvo padėtas dar prieš sovietų okupaciją. Toji aukso suma buvo atiduota sovietams už ten paliktą Anglijos piliečių turtą. Aukso būta beveik 3 tonos ir dabartinė kainomis jis vertas 160 milijonų dolerių. Toji atiduodama suma gerokai sustiprins Lietuvos tvirtosios valiutos fondą.

• **LATVIJA ANGLIJOJ** turėjo beveik dvigubai tiek, kiek Lietuva, o Estija kiek mažiau už Lietuvą.

• **EKONOMISTAI APSKAIČIUOJA, KAD MAISTAS** Lietuvoje labai pabrangęs ir gyventojai dabar maistui turi išleisti apie 80 % visų savo pajamų. Amerikoje žmonės maistui išleidžia tik 30 % ir taip pat skundžiasi, kad maistas brangus.

• **LITAI Į RINKĄ DAR KURI LAIKĄ NEBUS PALEISTI**, nes prisibijoma didelės rublių infliacijos, todėl bus laukiama palankesnio laiko. Vienok apie litą daug kalbama ir rašoma. Per Vilniaus radiją buvo kalbėta, kad litai jau yra Vilniuje, jie spausdinti Chicago specialioje vertybių spausdinimo spaustuveje, kad popieriniai litai bus nuo 1 iki 500 litų vienetais. Metaliniai pinigai taip pat prasidės nuo 1 cento ir bus panašių dydžių, kaip buvę ir nepriklausomybės laikais.

Bet apie lito paleidimą į rinką Pasaulinio Banko specialią delegaciją, kuri Lietuvoj tyrinėjo reikalus, yra kitos nuomonės. Jie pataria, kad Lietuvą neužkluptų bedarbė, greit į rinką paleisti litus.

• **LIETUVOS – BALTARUSIJOS SIENŲ NUSTATYMU** SUDARYTOS KOMISIJOS. Lietuvos komisijai vadovauja krašto apsaugos ministeris A. Butkevičius. Baltarusijos komisijai vadovauja Ivanas Moško – Gardino srities tarybos pirmininko pavaduotojas.

Pirmam derybų posėdyje Audrius Butkevičius taip kalbėjo: "Lietuva turi sienas su keturiomis valstybėmis, taip pat jos siena eina jūra.

Problematiškiausia yra siena su Baltarusija, – aiškino ministras, – nes ji niekada nebuvo fiksuota. Žemėlapyje ji buvo pažymėta raudona linija, pagrindiniuose keliuose žemėtvarkininkai darė kai kuriuos matavimus, tačiau ištisa sienos linija nebuvo fiksuota. Per penkiasdešimt metų, kai ta raudona linija buvo nubrėžta žemėlapyje, keitėsi ir upelių vagos, žemėnaudos ribos. Dabar teks daug ką iš naujo peržiūrėti. Tai nereiškia, kad mes turime kokių nors teritorinių pretenzijų. Tiesiog mūsų laukia darbas – tiksliai pažymėti sieną vietovėse."

• **DUONINIAI JAVAI**, kaip rugiai, kviečiai ir net miežiai, šiais metais gerai užderėjo. Iš rudens valstybei buvo parduo ta net su kaupu. Bet dabar, duonos pirkimui labai padidėjus, valdžia nori dar daugiau tokių javų supirti, bet ūkininkai, laukdami geresnių kainų, delsia. Dabar, už kiekvieną tomą tokių javų, atvežtų į valdžios sandėlius, duos priemoną tvirta valiuta, daugiausia JAV doleriais.

• **PARLAMENTE BUVO SVARSTOMA**, kad KGB būtų aktyvūs pareigūnai, dabar neturi būti leidžiami į atsakingas valdines pareigas. Jie turi išlaukti penkerius metus, kol įrodys, kad yra pasitaisę.

• **IGNALINOS ATOMINĖJ JĖGAINĖJ** nuo sausio 29 prasidės reaktoriaus Nr 1 pagrindinis remontas. Švedija ir šia proga pareiškė protestą, kad jėgainė, kaip pavojinga, būtų uždaryta.

• **AGRARINĖS REFORMOS VIENAS IŠ PAGRINDINIŲ** pareigūnų – Bronius Kozulis pareiškė, kad norint jog toji svarbi reforma pasisektų ir gamyba nesumažėtų, reikia per metus kaip reikiant į gyvenimą paleisti tik po 20,000 ūkių. Tokiu atveju reformą užtruktų 8 metus, bet duotų gerus rezultatus.

• **LIETUVOS ENERGETIKOS MINISTRAS L. AŠMANTAS SUTEIKĖ SPAUDAI ŽINIŲ APIE LIETUVOJE ESAMUS NAFTOS ŠALTINIUS** ir jos gamybos perspektyvas. Jis pasakė, kad šiuo metu Vakarų Lietuvoje yra aptikti 9 nedideli naftos telkiniai. Juose yra apie 15,5 mln. tonų išteklų. (Lietuvai kasmet reikia 6-7 mln. tonų). Mokslininkų apskaičiavimais, realu būtų išgauti apie trečdalį. Didžiausias yra Genčių telkinys prie Kretingos, vertinamas 200 mln. dolerių. Jis bus eksploduojamas apie 20 metų.

Lietuvos nafta, geologinės tarnybos vertinimu, yra geros kokybės. Ji yra lengvesnė nei ta, kuri tiekama iš Rusijos į Mažeikius. Jos sieringumas tik 0,2-0,3 proc.

• **PRIE LIETUVOS VYRIAUSYBĖS DABAR ĮSTEIGTA SPECIALI KOMISIJA**, kuri tuoj imtų tvarkyti tuos reikalus, kurie yra atsidūrę bėdoje ir be jų skubaus sutvarkymo kenčia kiti reikalai. Įdomu bus stebėti ar tokia komisija norimą tikslą atsieks.

• **RUSIJOS ŽVEJAI**, kurie žvejojo Lietuvos teritoriniuose vandenyse ir buvo gavę įspėjimą iš tokios zonos pasitraukti, tokio įspėjimo visiškai neklaušė ir toliau žvejojo.

• **JAU KELI MĖNESIAI** kaip tyrinėjami KGB apsaugon paimti dokumentai. Iš tyrinėjimo komisijos pranešama, kad tai buvo valstybės valstybėje. Buvę nepaprastai daug tarnautojų ir užverbuotų pranešėjų. Rasta net 40 knygų su užver-

LITHUANIAN MERCY LIFT atstovas, Jurgis Lendraitis, susitiko su Liet. Aukšč. Tar. Pirm. V. Landsbergiu aptarti JAV labdarą Lietuvai.

PAGALIAU RUSIJA SVIRDULIUOJA Į TIKRUS PINIGUS

(Atkelta iš 1 psl.)

Kritikai išvedžioja, kad Yelcinas padarė klaidų, pirma paleisdamas kainas, o paskui išsardydamas valstybės nuosavybėje esančias struktūras. Infliacija kils, nes kai kurios kainos tebėra kontroliuojamos. Reformos šalininkai atsikerta, kad nebuvo galima pradėti privatizacijos prieš įvedant laisvą kainų sistemą, kuri leistų pirkėjams ir pardavėjams apytikriai nustatyti prekių ir nuosavybių kainas.

Yelcino reformų šalininkai numato, kad pradžioje kils kainos ir tas tęsis iki vasaros. Tik tuomet jos palaengva kris ir privatizacija pradės veikti. Ašlundas pranašauja, kad milijonai privatininkų pradės mažas ir didesles prekybas organizuoti dar iki šių metų galo. Reikia veikti energingai ir sparčiai. Ir toks jausmas jau įleidžia šaknis Rusijoje. Žmonės dabar dar patenkinti, kad iš-

gyvena. Po pusmečio bus sunkiau, kai pagerėjimo dar nebus.

Hooverio instituto narys parašė knygą "Artėjantis Sovietų Krachas". Jis sako, kad Yelcino laisvos rinkos plane yra principiniai prieštaravimai ir jie nieko bendro neturi su laisvos rinkos modeliu. Tai nėra kainų atpalaidavimas, o tik Rusijos valdžios pastangos atsikratyti finansinės atsakomybės už maisto produktų subsidijavimą. Iki dabar valdžia turėjo brangiai mokėti ir pigiai parduoti. Pagal naujas reformas bus mokama brangiai ir parduodama dar brangiau. Tas padės biudžeto subalansavimui, o valdžia dar liks maisto produktų kainų kontrolėje.

NĖRA KAPITALIZMO BE KAPITALISTŲ

Suvaržyti išlaidas ir kreditus, padidinti mokesčius ir subalansuoti biudžetą – labai skausmingi žingsniai sie-

buotų agentų sąrašais. Kiekvienam, bet kokį svarbesnį darbą dirbančiam lietuviui, Lietuvoj ir svetur buvo užvesta apie jį medžiagos rinkinio byla, ką jis per savaitę dirba, su kuo susitinka, ką kalba apie valdžią, kokią įtaką turi apylinkei, kokios jo silpnybės. Ir tos charakteristikos pastabose padaryti pasiūlymai, kaip tokį sekamą lietuvių galima sukompromituoti arba ir likviduoti.

• **LIETUVOS ŽURNALISTŲ DRAUGIJOS VALDYBĄ** dabar sudaro šie asmenys: Aldona Žemaitytė – pirm., Vaclovas Aliulis ir Vytautas Valiušaitis – vicepirmininkai, Sofija Daubaraitė – sekret., Šarūnas Valentinavičius – išdininkas. Laikinas draugijos adresas: Vilnius, Šv. Jono 9 (11 kiemas), telef. 23 31 04.

• **AUKŠČIAUSIOS TARYBOS PIRM. VYTAUTAS** Landsbergis sausio 30 d. išvyko į Šveicariją, kur vyksta Pasaulinis ekonomikos forumas. Į konferenciją suvažiuoja apie 300 ekonomikai vadovaujančių asmenų. Iš Šveicarijos grįž vasario 3 d.

• **G. VAGNORIUS, LIETUVOS MIN. PIRM. MASKVOJE VĖL TARĖSI SU RUSIJOS RESPUBLIKOS VADOVAJANČIAIS ASMENINIS**, kad pagal pasirašytą sutartį, Rusija beveik nepristato sutartų medžiagų ir dėl to Lietuvos žmonės dirba su didelėmis pertraukom. Vėl pradžioje, kad bus siunčiama kasdien po 19,000 tonų alyvos ir reikalingų medžiagų, ypatingai vario.

• **POPULIARUMO RODYKLĖ**, pagal paskutinę apklausą, vėl rodo didelius pasikeitimus. Pirmą vietą tebelaiko V. Landsbergis, antrą – Egidijus Bičkauskas, trečią G. Vagnorius. O A. Brazauskas jau tik devintą vietą.

kiant laisvos rinkos ekonomijos įgyvendinimo. Praėjo trys savaitės nuo kainų atpalaidavimo. Ekonomija nejudė ir žmonės nerimauja. Šią situaciją Yelcinas palygino su skausmingom Antrojo pasaulinio karo dienom. Be Vakarų valstybių kreditų Rusija negalės pirkti grūdų. Pavasarį žmonės bus be duonos. Negeriau sekasi ir naujosios Sandraugos respublikoms: Ukraina įsivedė kuponų, Baltarusija ir Moldavija ruošiasi įvesti savą valiutą, Centrinės Azijos respublikos nori sugrįžti į kainų kontrolę.

Karinis biudžetas sumažintas 85%. Tas sumažinimas sukels bedarbę. Naujasis 420 milijonų biudžetas padengs tik pirmą metų ketvirtį. Biudžetas karo reikams sumažintas nuo 25% iki 4.5%. Valdžios svarbiausias uždavinys – stabilizuoti valiutą kontroliuojant kainas ir suvaržant rublių leidybą. Po sausio 2 d. kainų paleidimo kai kurios retos prekės pasirodė rinkoje, bet tų prekių žmonės nepajėgė nusipirkti.

Kaip minėjome, JAV prezidentas paprašė Kongreso paskirti 645 mil. dolerių humanistinei pagalbai. Ta proga NY Times rašo, kad tokia pagalba Rusijai nėra išeitis. Reikia siųsti žmones, kurie supranta pelno motyvuotas reformas. Sandraugos respublikoms nereikia daugiau sunkvežimių, joms reikia transporto kompanijų kurios moka greitai pristatyti produktus. Joms nereikia tiek maisto produktų, kiek reikia produktų gamyklų, kurios būtų suinteresuotos gaminti produktus ir juos pristatyti vartotojams. Tam įgyvendinti reikia patarimų iš tų žmonių, kurie imtusi rizikos be užtikrintos rizikos pasisekimo. Jiems reikia Amerikos biznio žmonių, kurie samdytų, treniruotų ir mokėtų gerą algą už gerą darbą.

Vakarų valstybių pažadas siųsti maisto ir medicinos pagalbą yra tik lašas, ko dabar reikia Rusijai ir kitoms Sandraugos respublikoms. Šios respublikos yra pasiryžusios žengti istorinį žingsnį į demokratiją ir laisvą rinką.

Sėkmingas to žingsnio įsikūnijimas yra būtinas ne tik toms respublikoms bet taip pat jis yra kritiškas ir Vakarų valstybių saugumui. Kai tos respublikos nebesugrįžtamai išsipareigos laisvai rinkai ir demokratijai, Vakarai turės jas finansiniai pakankamai paremti. Kapitalistinių kraštų lygiu imant, ta ekonominė parama nebus tokia jau didelė ir dalis jos sugrįž, kai respublikos atsisistos ant savų kojų.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVATEL. (216) 531-8150
FAX. 216 531-8428P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 • 0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: BALYS GAIDŽIONAS
DIRVA (USPS 157580)Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. • Subscription per year \$30.00 • Single copy 65 cents.
Prenumerata metams \$30.00, pusel metų \$17.00 • Atskiro numerio kaina 65 centų •
Straipsniai pasirašyti pavardė, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę
• Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

PRADĖTA RUOŠTIS ALT S-GOS SEIMUI

Jurgis Janušaitis

1990 m. gegužės mėn., Bostone, Dvidešimt pirmame ALT S-gos seime buvo nutarta sekančią seimą ruošti 1992 m. St. Petersburg, Floridoje. Seime dalyvavę ALT S-gos St. Petersburgo skyriaus atstovai nutarimą priėmė ir sutiko seimą ruošti ir jį globoti.

Netruko prabėgti dveji metai. Ir štai artėja laikas, kada įvyks ir Dvidešimt antrasis ALT S-gos seimas. Šį kartą, kaip minėjau, jau gana gausioje Floridos, St. Petersburgo lietuvių nausėdijoje.

Seimas vyks gegužės mėn. viduryje. Seimo su-ruošimu jau uoliai rūpinasi ALT S-gos St. Petersburgo skyriaus valdyba, nariai ir seimui ruošti sudarytas specialus komitetas, kuriam vadovauja ryžto nestokojantis, sumanymų daug turintis pirmininkas Juozas Šulaitis.

Tiesioginė seimo darbotvarkė priklauso ALT S-gos Cento valdybai, kuriai vado vauja dr. Povilas Švarcas.

Laikas skuba, seimas artėja, tad ir rūpesčiai didėja. Iki seimo beliko ketvertas mėnesių, tad dideliame darbe atlikti laiko nedaug.

Seimo ruošimo rūpesčiais gyvendami, centro valdybos pirmininkas dr. Povilas Švarcas su valdybos nare Rūta Sakienė lankėsi St. Petersburgo sausio 21-22 d.d. ir turėjo pasitarimus seimo reikalais su St. Petersburgo skyriaus valdyba ir su seimui ruošti komitetu. Buvo aptarta seimo laikas, vieta, iš dalies ir programa.

Taigi seimui pasiruošimo darbai vyksta sėkmingai ir, atrodo, ir Dvidešimt antrasis ALT S-gos seimas kaip ir ankstyvesnieji, vykę Los Angeles, Daytona Beach, Fla., Bostone ir dar ankstyvesnieji kitur, bus sėkmingas. Tikimasi sulaukti daug skyrių atstovų, o neabejotinai ir garbingų svečių. Šis seimas bus pirmasis Lietuvai visišką nepriklausau-

mybę atgavus. Todėl ir pati seimo programa keisis ir bus svarstoma nauji, naujose sąlygose, veiklos ateities planai.

Iš St. Petersburgo, sausio mėn. 22 d. Centro valdybos pirmininkas dr. Povilas Švarcas ir Rūta Sakienė lankėsi Daytona Beach, Fla., kur Duffs restorane priešpiečių metu susitiko su ilgamečiu ALT S-gos veikėju, Daytona Beach skyriaus steigėju ir daugelį metų buvusiu skyriaus pirmininku Vytautu Abraičiu ir su spaudos bendradarbiu Jurgiu Janušaičiu.

Vyko nuoširdūs, atviri, seimą liečiantys pokalbiai. Svečiai prašė spaudos bendradarbi Jurgį Janušaitį talkinti seimo rengimo darbuose, informuojant visuomenę lietuviškoje spaudoje, apie seimo pasiruošimus svarstyti svarbius klausimus ir apie patį seimą bei jo programą.

Jurgis Janušaitis pažadėjo savo talką, žinoma, kiek tai bus įmanoma ir kiek leis sąlygos ir turima informacija.

Praeityje ALT S-gos seimai buvo gausūs dalyviais, buvo svarstoma Tautinės sąjungos veikla, ateities darbų planai, nepamirštant anuo metu Lietuvai reikalingos politinės ir kitokios pagalbos.

Šio seimo, atrodo, paskir-

XVI-JI ALBERTVILLE ŽIEMOS OLIMPINIAI ŽAIDIMAI

Br. Keturakis

Naujųjų laikų sportinis sąjūdis yra apie 195 metų amžiaus. Jo slinkty prasidėjo ir olimpiniai žaidimai. Plečiantis valstybių bendravimui augo ir sporto renginių gausumas, kuris dvidešimtmėje šimtmečio yra centrinė ašis žmonijos gyvenime.

Pasaulio kontinentuose esantis kultūrinis, politinis ir visuomeninis veikimas, žmonių skaičiumi, neprilygsta sportiniam judėjimui, kur kiekvieną savaitgalį per ištusus metus milijonai lankytojų ir šimtai tūkstančių aktyvių sportininkų ir talkininkų.

1992-ji yra olimpiniai metai, nes įvyksta XVI-ji Žiemos žaidimai ir XXV-sios Barcelonos Olimpiados žaidimai. Jų eiga mums lietuviams yra ypatingai svarbi, nes dalyvausime Lietuvos vardu, tai viena sritis, II-ji Lietuva, kaip valstybė, olimpinuose žaidimuose dar neturi jokio apdovanojimo – medalių.

Pirmuose žiemos žaidimuose 1924 m. Chamonix (Prancūzijoje) dalyvavo Kęstutis Bulota, bet 500 ir 1500 mtr. greitojo čiuožimo rungtyje tolokai atsiliko nuo I-sios dešimtukės.

Pirmasis debiutas Sov. S-gos olimpinėje rinktinėje pasisekė sėkmingai. Algimantas Šalna pilnas dvasinių, tautinių ir fizinių jėgų jaunuolis, XIV-se Savajevo žiemos žaidimuose, 4x7,5 klm. Biathlono estafetėje (keturi dalyviai), laimi aukso medalį. 10 klm. rungtį (irgi Biathlono varžyboje) A.Š. užima 5-ją v. Vienint-

tis bus kiek kitokia, nes Lietuvai atgavus nepriklausomybę, ir ALT S-gai statomi nauji reikalavimai.

Ateityje lietuvių visuomenę per spaudą išsamiai informuosime apie Dvidešimt antrojo seimo pasiruošimo darbus ir programas.

lis iš Sov. S-gos dalyvis šioje distancijoje, nes I-je aštuoniukėje nėra jokio ruso. Čia ligi bronzos medalio nedaug trūko: 10,3 sek. Norvegai ir vokiečiai pirmuose 4-se postuose-vietose.

Antrasis žingsnis dar tvirtesnis, nes Vida Venčienė 10 klm. šliuozime laimi pergalę ir aukso medalį, 5 klm. nuotoly – bronzos m. Šios dvi pergalės laiduoja vietą 4x5 klm. estafetėje. Deja, rusas treneris Vencienė į tą sudėtį neįtraukia, nes jam, kaip ir visoms kitoms rusėms (estafetės dalyvėms) buvo iš anksto aišku (nuspęsta), kad S. S-gos estafetė yra ir bus stipriausia, todėl kam gi leisti lietuvaitei laimėti 2 a.m. ir 1 bronzos, nes tada ji bus iškiliausia žaidimų dalyvė slidininkų tarpe.

- * -

Po keturių metų pertraukos, Vencienę kaip jauną motiną, vėl matysime Žiemos žaidimuose Albertville II. 8 ir II. 25 d.d.

Labai trumpas laikotarpis treniruotėms, sunkios buities sąlygos ir itin aprėžta tarptautinių varžybų sritis, mažai duoda vilčių į geresnę vietą, bet čia bus išlukštenta branduolio esmė, kaip V. gali ir turi ruoštis sekantiems žaidimams. Antroji dalyvė šliuozime yra Strolienė ir Jasinskis, abu du Biathlono rungtį (šliuozimas ir šaudymas), plius Panavas, greičiausiai 15 ir 30 klm. nuotoliuose.

Iš neseniai gautų žinių, šių lietuvių rungtyniavimas Austrijoje, sakykime stiprioje tarptautinėje konkurencijoje, buvo silpnokas, nes iš 80 ir 90 dalyvių, nei vienas nepakliuvo į 20-jį tik 10 klm. rungtį Vencienė užėmė 6 vietą.

Dalyvauti daug kas nori, bet mus sąlygoja ištekliai, todėl pasilikti "garbingoje ir toli atsilikusioje uodegoje", niekas nenori matyti.

- * -

Ką turės kaimynai latviai ir estai. Latviai pagal šiuometinius bobsley rogučių tarptautinius susitikimus rikiavosi 3,5 ir 6-je vietose. Esant geram startui gali pretenduoti į medalių eilę. Kitų stipresniųjų, kiek spauda rašo, jie neturi. Estai turbūt Biothlone bus kiek tvirtesni.

- * -

Ko gi laukiama iš naujos Rusų sudėties, apie kurią daug gandų ir prielaidų! Jeigu bus viena rinktinė, neskaldys jėgų, tai bendra per-

galė jiems atiteks.

Dailusis čiuožimas: po rinis, šokiai ir vyrų kl., gali surinkti 3-5 m. Greitai žiemės čiuožime vyrams 1 ar 2 m., jokio m. moterims – jos silpnos pasauliniu mastu. Šliuozime (slidės) vyrų ir moterų estafetės, viena kitą rungtis (15, 30 vyrams ir gal 1-2v. 10-20 klm. moterų kl.), plius Biathlono rungtys (rusai-ės čia pajėgūs ir į medalius), rusų stiprybė. Jie neturi gerų slidininkų alpinistinėse rungtyse (visi nusileidimai), šuoliuose ir rogučių rungtyse. Antroji pajėga – Vokietija. Itin stipri moteris greitojo čiuožimo klasė, plius 1-2 vyrai dalyviai. Vyrai slidininkai šiauriečių ir Biothlono rungtyse, dalinai moterys dailiajam čiuožime.

JAV, pagal visus šiųmetinius rodiklius, bus viršūnė dailiajam čiuožime (vyrų ir moterų klasėse). Iš slidininkų galima laukti vienos kitos pergalės nusileidimuose, bet distancijose, veik visi antraklasiai.

Norvegai, švedai, šveicarai, suomiai ir italai, alpinistinėse rungtyse dominuos, bet jų pergalės ribojasi tik šia varšyba, todėl į bendrą favoritų eilę, jei taip kasdieniškai išsitariant, mažai turi galimybių.

Greitajam čiuožime stiprūs JAV ir Olandijos čiuožikai, įskaitant ir jų moteris. Esant geroms oro sąlygoms ir sklandžiai organizacinei tvarkai, naujoje Europoje – Baltijos valstybėms esant po Nepriklausomybės skėčiu, nors baimingai žvelgiant į sėdinčią rusų kariuomenę, šie žaidimai turi išskirtinę vertę. Prasivėrė var tai (net 31 metus buvo užtrenkti) ir Pietų Afrikai, taigi olimpinė šeima padaugėjo nariais, linkėtina, kad užteltų tauriais rezultatais ir olimpine idėja.

SAULÉLEIDŽIO SONETAI

A.a. Stasio Santvaro pasakytinė poezijos knyga, išleista Vilties Draugijos, įrišta į kietus viršelius ir sukrauta Dirvos redakcijoje.

Knyga parduodama po 10.00dol. ir gaunama šiuo adresu: **DIRVA**
19807 CHEROKEE AVE.
CLEVELAND, OH. 44119

55 SVARŲ MAISTO

SIUNTINYS yra pats mėgiamiausias Lietuvoje: dešros, sūris,

aliejus, kruopos, kava, cukrus ir kiti produktai, \$85.

22 SVARAI vien tik mėsos gaminių \$85.

TRANSPAK,
2638 W. 69TH ST.,
CHICAGO, IL. 60629.
Tel. 312-436-7772

LAW FIRM OPENS OFFICE IN LITHUANIA

The law firm of McDermott, Will & Emery is pleased to announce the opening of its office in Vilnius, Lithuania. The firm will serve as counsel to the Republic of Lithuania, the Central Bank of Lithuania, and several government ministries.

The firm is also advising U.S. – based and multinational clients on opportunities in Eastern Europe. For more information, contact Charles E. Hussey II (312-984-7510), Thomas M. Jones (312-984-7536), Stuart M. Berkson (312-984-7540), or Neil F. Bretan (305-347-6501).

McDermott, Will & Emery has U.S. offices in Boston, Chicago, Los Angeles, Miami, Newport Beach, New York, and Washington, D.C.; an overseas office in Vilnius; and an associated office in Paris.

I E V A

Ernst Wchert

III

Ieva kalbėjo ne tik su tėvu, bet ir su savo broliais. Tačiau nieko neatsiekė. Gal labiausiai Jurgis buvo linkęs jai padėti. Ansas apie žemės atskyrimą nieko nenorėjo žinoti. Mat prie tos žemės buvo gera pieva, be kurios ūkis negalėtų išsilaikyti. Purvinis sirguliavo ir galvojo, kaip geriausiai apsirūpinti senatvėje. Ansas sugalvojo, kaip tėvą perkalbėti ir reikalą sutvarkyti, kad Ieva paliktų jį ramybėje. Juodu nuvyko į teisma, kur pasirašė sutartį deponuoti tam tikrą pinigų sumą, kurią tik po tėvo mirties galėtų atsiimti. Endruliui reikalas išsispren-dė. Jis dabar Ievos vesti negalėjo ir ji turėjo suprasti, kad tokiom aplinkybėm jis "laime" iš rankų neišleis, o pirsis Urtei.

Gudraudamas jis galvojo, kad geriau šeiminkė jo prašytų, negu jis pats jai siūlytų. Todėl po Velykų jai pranešė, kad po ateinančio šv. Martyno galvoja išeiti ir siūlė jai laiku apsižiūrėti kito berno. Urtė nustebusi paklausė, kuo jis nepatenkin-tas ir kur jis geriau ras. Mikelis išsisukinėdamas mėgino jai aiškinti, kad kaimė ilgai nemano gyventi ir ruošiasi vėl grįžti į Berlyną, kur majoras jam buvo pasiūlęs darbą. Bet tai ne taip jau skubu – galvojo ji. Urtė buvo prie jo labai pripratusi ir žinojo, kad tokio darbininko tikrai pasiges. Mikelis buvo girdėjęs, kad ji rudenį ar pavasarį žada ištekti, o jos būsimam vyrui tikrai nenorėtų tarnauti, tuo labiau, kad jis dabar ūkyje, kaip šeiminkas traktuojamas.

Naujokienė buvo irgi ne pėsčia, ji aiškiai suprato, kad jis tik nori žinoti, ką ji galvoja. Jai tai buvo geras ženklas ir pažvelgus jam į akis paklausė:

– Ar tu nori čia būti traktuojamas kaip šeiminkas? Tai buvo gana aiškus klausimas, bet jis nudavė nesu-prantąs.

– To žemės sklypo aš ne galiu iš tavęs pirkti, – atsakė jis.

– O aš visai nė nenoriu parduoti, – atšovė Naujokienė, – bet jei tau sklypas patinka, tu gali jį gauti veltui ir dar šeiminkę priedo. Klausyk, aš noriu su tavim prie keturių akių pakalbėti visai atvirai, nes matau tu labai kuklus. Man reikia šeiminko, būtent jauno vyro, kuris bus dar ilgai stiprus, kad senatvėj turėčiau gerą atramą. Tu per tą trumpą laiką gerai užsirekomenda-

vai, tad ir ateityje galiu tavim pasitikėti. Ar tu mane vestum? Jei taip, tai dar prieš šv. Martyną galėtum tapti šio ūkio šeiminku. Žmonių kalbos tada savaimė liausis. Kvailiu tave tikrai niekas nelaikytų, jei tu tai padarytum.

Taip galvojo ir Endrulis ir juodu dar tą pačią valandą susitarė. Sekantį rytą jau visas kaimas apie tai kalbėjo ir niekas jiems laimės nepavydėjo. Endrulis dabar vaikišiojo iškėlęs galvą. Tik Ievą sutikęs traukdavosi į šalį, lyg gėdydamasis. Ji labiausiai jaudino tai, kad jis neturėjo drąsos jai į akis pažiūrėti. Nors visi sakė, kad jis išmintingai pasielgė, tačiau Ievos akivaizdoje jam atrodė, kad jis didelę nesamone padaręs. Tai jautė ir jo širdis. Tos minties jis jokiū būdu negalėjo atsikratyti.

Po kelių savičių išėjo ir pirmieji užsakai. O per šv. Joną jau ir vestuvės. Į vestuves buvo sukvieisti visi kaimynai, neišskyrus nei Ievos. Vestuvių puotoj visi linkminosi, o labiausiai Ieva. Atrodė, kad niekas jos nelietė ir didesnės laimės ji niekad nebuvo išgyvenusi. Bet kai su jaunučiu šoko, tada pašnabzdėjo jam į ausį:

– Dabar svečių akivaizdoj juokiuos, bet naktį savo kamaroj verksiu, nes žinau, kad tu, Mikeli, apie mane galvosi.

– Kitaip negalėjo būti, Ieva, – atsakė jis tyliai, – tu turi viską užmiršti.

– Mėgink tu užmiršti, – atsakė ji tyliai, – jei tu būtum norėjęs, galų gale, mudu būtumėm galėję ir kur nors tarnauti.

– Bet tai būtų vargingas mudviejų gyvenimas buvęs.

– Kažin, – ir nuo jo atsiskyrusi, šoko toliau su kitu. Urtė šį vakarą į Ievą žiūrėjo su tam tikru sarkazmu veide, kad net visi svečiai tai pastebėjo.

– Tu geriau savo dukterį tvarkyk, – kreipėsi Urtė į seną Purvinį, – nes ji turi per daug palaidą liežuvį.

Naktį prie Urtės gyvenamo namo kilo baisus triukšmas, kuris prašoko ir seną lietuvišką paprotį. Mat Ieva suorganizavo visus kaimo bernus, kurie puodais ir keptuvėm daužė langines ir duris. Auštant net kaimo seniūnas turėjo juos raminti.

Sekančią dieną Urtės ūkyje jau viskas vyko pagal seną tvarką. Jokių pasikeitimų nebuvo galima pastebėti, išskyrus, kad Endrulis

vertė Henrikas Stasas

dabar jautėsi jau teisėtu ūkio šeiminku. Jis tokiu ir norėjo būti, todėl ir vedė Urtę. Ji dabar visur stumda vo jį į priekį, kad visuomenė žinotų, kad jis jos ūkio šeiminkas. Tik raktus ii pati globojo ir vedė pilną turto kontrolę. Tai sukėlė šeimoje ir pirmą nesusipratimą. Mat Endrulis norėjo įrodyti, kad jis šeiminkas, o ne vien tik reprezentacijai laikomas. Vaziuojant į miestą, bažnyčią ar lauke dirbant jokių išsišokimų nei iš vienos, nei iš kitos pusės nebūdavo. Jam tik nepatikdavo, kai Urtė jį sekė, kad per ilgai nesėdėtų smuklėj ar bažnyčioj nesidairytų per daug į gražias kaimo merginas. Kartais jis užeidavo į karčiamą tik draugams įrodyti, kad Urtė jį dar ne visiškai pavergusi.

Vasara prabėgo be ypatingų įvykių. Rudenį viskas gerai užderėjo ir Mikelis rūpestingai paruošė laukus sėjai. Bet kai anksti sutemdavo ir naktys pailgėjo, žydai vėl kreipėsi į Endrulį žygiams per sieną, siūlydami net savo arklių. Tačiau Endrulis patikėjo tik savo širmiui ir įpylęs jam dvigubą davinį avių, paplojo per sprandą ir tarė:

– Mudviem teks ten dalyvauti...

Tačiau Urtė apie tai nieko nenorėjo žinoti. Jai nepatiko, kad jos vyras dabar per naktis daužytusi. Jai rūpėjo ir tų naktinių žygių pasekmės. Iš viso ar jam reikia joti per sieną? Tačiau Mikelis apie tai nenorėjo gir

dėti ir į žmonos rūpestį nekreipė dėmesio. Jis galvojo, kad ji varžanti jo laisvę, o labiausiai negalėsianti pakęsti, kad jis turėsias savo pinigų, kurių ji negalėsianti kontroliuoti. Ji pagrąsino net skyrybom, jei tuose žygiuose dalyvaus. Bet tada jis dar labiau užsispyrdavo ir pradėdavo rėkti:

– Tylėk, aš savo arklių į ūkį atsivedžiau ir palikau sau tą teisę kaip noriu jį naudoti. Jei tu savo bernui nenurodai, kaip elgtis, tai tuo labiau savo vyrui nenurodysi.

Endrulis elgėsi, kaip jam patiko. Paprastai kontraban dininkai žygį pradėdavo iš Purvinio kiemo, nes tuose žygiuose entuziastiškai dalyvavo ir abu Purvinio sūnūs: Ansas ir Jurgis. Tad buvo gera proga pabuvoti Endruliui Ievos tėvo ūkyje. Ten jie kartais ilgokai užtrukdavo, kol gaudavo pranešimą apie rusų pasienio sargyvos išsidėstymą. Ieva visuomet padėdavo ir arklius pabalnoti. Mikelis tada rasdavo laiko su ja ir pasikalbėti. Ir jis pastebėdavo, kad ji turėjo ypatingą malonumą apie jo arklių sukinėtis. Ji labai rūpestingai patikrindavo diržus, saktis ir arkliui net duonos bei cukraus atnešdavo. Bet kai Mikelis norėdavo jos ranka paliesti ar ją apsikabinti, ji visuomet kaip kokia gyvatė išsinerdavo iš jo.

– Turbūt pyksti, kad aš taip elgiuos, Mikeli, – sakydavo ji. O jis paprastai žino davo, ką jai atsakyti. Kartą jį jam priminė, kad jis labai neatsargiai joja, nes jos pažįstami tai pastebėjo ir jai pranešė.

– Tu joji lyg gyvenimas tau būtų visiškai nemielas, – sakydavo ji.

– Taip man gyvenimas tikrai nemielas, – staiga atkirsdavo jis.

– Kad tu žinotum...
– Aš tau seniai tai sakiau, – pastebėjo Ieva. Bet tu gavai tą ko norėjai: didelį ūkį, kurio šeiminkas esi pats. Taigi turėtų tau to ir užtekti. Ir jei tau nelaimė atsitiktų dėl Urtės aš visai nesisieločiau, bet...

– Bet...
– Aš žinau vieną, kuri tavęs labiau gailės negu ji... o ši jau gana priverkė apie tavę galvodama. Tad ne jok aukodamas savo gyvybę!

Mikelis suplojo delnais ir išjojo.

Šis jų susitikimas Urtę labiausiai kankino, nes ji ne paprastai Ievos nekontentė. Kartą Urtė pasiūkė senąją Gaidulienę, davė jai miltų ir linų sakydama:

– Taip, taip, turint jauną vyrą yra ne mažai rūpesčių, o Ieva, kaip laukinė katė, kurios tikrai reikėtų saugotis. Juk juodu kaimynų vaikais ir visada vienas kitam patiko.

Vieną rytą, po audringos nakties, kada anoj pusėj sienos buvo girdėti šūviai, Endrulis grįžo apsiputojusiu žirgu, kuris jį kaip vėtra nešė pro jo namus. Sustojęs jis tik Purvinio ūkyje. Nušokęs nuo žirgo puolė prie lan-ginių kelti miegančius. Ieva atidarė duris, tėvas sirgdamas gulėjo lovoj ir stenėjo.

– Kas atsitiko, – paklausė nubudęs senis, – kad tokį triukšmą keliate? Endrulis atrodė labai susijaudinęs ir nuo jo kaktos varvėjo kraujas.

– Šventas Dieve, – suriko Ieva, – tu sužeistas?

– Tai nieko, – atsakė jis, – bet tavo sūnūs Adomai... Senis kosėdamas atsisėdo lovoje.

– Kas atsitiko su jais? Ar jūs su rusais susirėmėte?

– Tai, mus kažkas išdavė ir jie jau laukė už krūmų, kai mes atjojom.

– Jų ten buvo apie dvidešimt, o gal ir daugiau. Mes jų nebuvom pastebėję, kai jie sutiko mus salvėm ir du mūsų šikiai krito tuoj nuo arklių. Norėjome apsisukę grįžti, bet kelias jau buvo už tvertas. Negailėjom ir mes šovinių, bet tai nieko nepadėjo. Keletas mūsų šikų šoko nuo arklių ir mėgino bėgdami gelbėtis. Ansas krito pirmas, nes jojo priekyje mūsų...

– Ansas žuvo, suriko senis, – taip pat ir Ieva.

– Taigi girdėjau rusus kalbant, kad šis miręs. Jurgis dar vis stengėsi savo prekes gelbėti ir mėgino sprukti, bet jam irgi nepavyko. Kai aš prie jo prijočiau, mus

(Nukelta į 5 psl.)

BALTIM EXPRESS CO. LTD

INTERNATIONAL PARCEL SERVICE TO EASTERN EUROPE

SUBSIDIARY OF AMBER GROUP
INTERNATIONAL AND DOMESTIC FREIGHT FORWARDING
PRES. VIDMANTAS RAPŠYS

TIK 90 CENTŲ UŽ SV. VIRŠ 80 SV.

SIUNTINIAI | LIETUVĄ SU PRISTATYMU | NAMUS
BE MUITOTIK \$1.00 UŽ SV., JEI SIUNTINYS
LENGVESNIS, KAIP 80 SV.

- SIŪSKITE VISKĄ: NAUJUS IR NAUDOTUS DRABUŽIUS, VAISTUS, MAISTĄ, RADIO APARATŪRĄ, BEI ASMENINIUS SIUNTINIUS
- MES ĮPAKUOJAME IR APDRAUDŽIAME SIUNTINIUS
- PERVEDAME PINIGUS, PERSIUNČIAME DOKUMENTUS
- ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE PAIMAME SIUNTINIUS IŠ NAMŲ
- MINIMALI SIUNTINIO KAINA \$25.00

GALIMI EXPRESS CARGO SIUNTINIAI
PER 12 DIENŲATVEŽKITE ARBA SIŪSKITE UPS ADRESU:
3782 W. 79TH ST.
CHICAGO, IL 60652TEL. 1-800-SPARNAI (TOLL FREE)
1-800-772-7624

1-312-284-6449

KŪRYBA IR MOKSLAS

NAUJA APIE S. NĖRĮ

"Lietuvos Aido" sausio 8 d. numeryje, Kultūros skyriuje, paskelbtas Jono Starkaus rašinys apie Salomėją Nėrį. Straipsnis turi intriguojančią antraštę – Nauja apie S. Nėrį. Tie, kurie yra sekę kas spaudoje apie ją buvo parašyta, daug ko naujo neras, bet tiems, kurie neturėjo sąlygų viską perskaityti, gali būti įdomu, todėl ji ir spausdiname **Red.**

1989 m. lapkričio 17 d. Salomėjai Nėriai būtų sukakę 85 metai. Buvau vienintelis, kuris spaudoje paminėjau šį jos jubiliejų (Moteris, 1989, Nr. 11). Žurnale buvo išspausdinta pokarinę poetės artimiausių žmonių – motinos, sesers ir kitų nuotrauka iš JAV, ištraukos apie poetę iš 1965 m. JAV išleistos knygos "Ką laumės lėmė", kurią parašė P. Orinitaitė, yra ir kitų įžymių žmonių prisiminimų apie poetę. Jos kūryboje dar daug neįspėtų mįslių, nepaskelbtų jos dienoraščių, pasakojimų.

Neįmanoma perskaityti visos spaudos, bet pastaraisiais metais kai kuriuose leidiniuose jau pasirodė nemaža naujų žinių apie poetę.

Įdomi S. Abromavičiaus parengta publikacija "Sunki poetės dalia", skirta 45-osioms S. Nėries mirties metinėms (Katalikų pasaulis, 1990, Nr. 12). Joje Kaišiadorių gyventojas Jadvyga Laurinavičiūtė pasakoja apie poetę, kurią ji pažinojo dvidešimt dvejus metus, buvo artimos draugės ir buvo šalia S. Nėries paskutinėmis poetės gyvenimo dienomis, kai ji jau sirgo nepagydoma liga. Autorė nurodo, kad abi buvusios tikinčios, nuolat eidavusios į bažnyčią. Poetė buvo linksmo būdo, retai kada pykdavo. Žmonės kalbėjo, kad poetė vieną naktį buvo iškviesta į rusų atstovybę ir jai nurodė, kada ir ką rašyti. Jei ji nepaklus, žadėta atimti sūnų, grasinta artimųjų persekiojimu. Ji išsigando. Parašė "Poemą apie Staliną" ir "Bolševiko kelias". Tačiau tikra kūryba jų nelaikė. Autorė prisimena, kaip poetė mojavo iš redakcijos gautais korektūros lapais ir sakė: "Matai, už ką dabar garbina", – pasakė ir metė tuos lapus. Paskui nuliūdo ir sutriko.

"Galiu tvirtinti, kad S. Nėris į Maskvą važiavo be didelio entuziazmo. Suprato, kad tai ne gero gyvenimo, o Lietuvos okupacijos

pradžią", – rašo J. Laurinavičiūtė.

"Po karo susitikau S. Nėrį vėl Kaune. Jaučiau, kad Salomėja ne tokia, kokią ją padarė laikraščiai ir žurnalai. Ir dabar, praėjus beveik pusei amžiaus, gailiuosi savo silpnumo tada, kai S. Nėris mane paprašė paslėpti savo kūrybos rankraščius. "Dabar šito rodyti niekam negalima", – sakė ji ir prašė palaikyti pas save. Aš pabijojau, nes pati laukiau bėdos: sesuo – Sibire, giminės – Vakaruose. To pilnai užteko iškelti į Nebūtį ar į Sibirą. Ji nepyko, tik pitariamai palingavo galvą. Dabar mąstau, gal atsirado drąsus žmogus, gal nesunykė didžiąją poetę reabilituojantys rankraščiai kokiam nors asmeniniame archyve ar tarp valdiškų popierių".

"Paskutinį vakarą prieš išvežant į Maskvą ji ilgai pasakojo apie savo gyvenimą, klystkelius, tikėjimą ir netikėjimą. Ji pasakojo, kad gailisi okupuotos Lietuvos, savo beprasmės veiklos. "Dabar, – sakė nurimus, – aš atlikau tau išpažintį". Į Maskvą gydytis važiuoti nenorėjo, nes savo pasveikimu netikėjo. Iš Maskvos pati jau nebesugrįžo... (...) Ir visada visiems galiu patvirtinti, kad meapsakomai sunkus buvo Salomėjos Nėries gyvenimo kelias".

Pranas Antalkis aprašė kai kurias aktyvaus visuomenės veikėjo Povilo Pečeliūno mintis apie S. Nėrį (Šiaurės Atėnai, 1990 5 23). "Niekados neniekiniau S. Nėries kūrybos (...) Rinkinys "Diemedžiu žydėsiu" laimėjo Lietuvos valstybinę

premiją (...) Kada turėsime nesuklastotą S. Nėries biografiją? (...) Antanas Venclova priskiedė visokių nesąmonių. Įvėlė trečiafrontininkai S. Nėrį į bėdas ir vienišą paliko..."

Poetės giminaitė Jurga Bačinskaitė straipsnyje "Likimo vingiai ir kilpos" (Šiaurės Atėnai, 1991 03 13) pateikia Onos Bačinskaitės ir kitų artimai poetę pažinojusių žmonių prisiminimus. Kai kurie pasisakymai: "1941 m., kai vežė žmones į Sibirą, ji verkdamasakė: "Negalvojau, Onute, kad šitaip gali pasidaryti. Dieve mano, ką aš padariau! Ką žin ar man Dievas kada dovanos?" Toliau rašo "Giminės saugo iš Leipalingio klebono K. Ambrasogautus eilėraščius, kurie esą S. Nėries parašyti. Nėries motina Amerikoje juos perskaičiusi pasakė: "Dabar galiu ramiai numirti". Eilėraščiai poetės sukurti prieš pat mirtį, užrašyti ligonę slaugiusios seselės, nes ji pati jau nebepajėgė. Ar tikrai tie eilėraščiai S. Nėries, kaip jie pateko pas kleboną, niekas nežino. Jie niekur neatspausdinti".

Viktoras Alekna straipsnyje "Grįžtant prie Salomėjos Nėries likimo" (Šiaurės Atėnai, 1991 04 17) pateikia nemažai informacijos apie poetę bei pataisymų. Jis rašo: "Visi jos 1940-1941 metais ir didžioji dalis Maskvoje spausdintų eilėraščių buvo užsakyti. Bet ji sukūrė nemažai ir neužsakytų... Dalis Salomėjos eilėraščių, dažniausiai tų, kuriuos redaktoriai išmetė iš poetės parengto rinkinio "Dieliamė name" ir įdėjo visai kitus, sudarydami naują rinkinį "Lakštingala negali ne-

čiulbėti", kurį Salomėja, gavusi jau ligoninėje, sušukusi "Ką jie padarė?!" (...) O ją smerkti? Kas be kaltės, meskite pirmas į ją akmenį! Kas pasvers tas ašaras, kurias poetė išliejo jau po kelių dienų, kai visą Lietuvą sujaudino išspausdinta "Poema apie Staliną"?.. Buvo kalbų kad poetė prieš mirtį priėjo išpažinties. Autorius šiuo klausimu rašo: "Jau du tremtiniai tvirtino ir tebetvirtina, kad kunigas Juozas Gustas, miręs 1958 m. kovo 13 d. Krasnojarske, jiems sakęs, jog būtent jis išklaušęs poetės paskutinę išpažintį, aprūpinęs švęstais aliejais. Jis su poete buvo pažįstamas nuo jos studijų laikų ir, pačios paprašytas, suteikęs jai paskutinius patamavimus".

Viktorija Daujotytė straipsnyje "Ne tik šalia, bet ir mumyse" (Literatūra ir menas, 1989 05 20) rašo: "Literatūra taip pat neteko giliausių ir talentingiausių. Net S. Nėris negalėjo savo paskutiniojo rinkinio išleisti tokio, kokį ji buvo parengusi – ne tik su tikėjimu, bet ir su neviltingais ašaromis, su atgailos intonacijomis".

Tačiau netikėtą žinią apie poetę neseniai perskaičiau laikraštyje "XXI amžius" (1991 11 1-7, Nr. 446). Jame rašoma:

"Salomėja Nėris mirė aprūpinta šventais sakramentais – šį faktą pagal Juzės Mačiokienės pasakojimą yra užrašęs Leonas Juozonis (iš Kauno).

"Tai padariau aš pats, – yra sakęs kunigas profesorius Juozas Gustas. – Salomėjos Nėries kvietimu man pavyko nepastebėtai įeiti į Raudonojo Kryžiaus ligoninę Kaune. Atlikusi išpažintį ir susitaikiusi su Dievu, poetė ištraukė iš po galvės storą kėdę viršeliais sąsiuvinį ir paprašė įvykdyti jos paskutinį prašymą – paskelbti šį dienoraštį viešai. Ji žinanti, kad Lietuva ją prakeikusi, bet tikinti, kad perskaitę šį dienoraštį nuimsią nuo jos prakeikimą. Dienoraštis dabar turės būti Oksfordo universiteto bibliotekos archyve ("Tremtinys")."

Lieka neaišku, ar tai tie patys eilėraščiai, dienoraštis, kuriuos poetė prieš mirtį norėjo įteikti savo draugei J. Laurinavičiūtei, ar tie, kuriuos turėjo klebonas K. Ambrasas, ar visai kiti. Visa tai reikėtų išaiškinti ir paskelbti. O gal yra ir dar daugiau nežinomų, kieno nors asmeniniuose ar valstybiniuose archyvuose saugomų po-

etės asmeninių užrašų, dienoraščių, kūrybos rankraščių. Dabar prieinami ir slapčiausi archyvai, todėl reikėtų surinkti visą medžiagą apie S. Nėrį, ją apibendrinti ir paskelbti. Reikėtų, kaip jau minėta, parašyti naują S. Nėries biografiją, naujai įvertinti visą jos kūrybinį palikimą. Juk tai Lietuvos lakštingala, šimtmečio poetė anot B. Brazdžionio.

Nesmerkime poetės už paklydimus, idėjinius svyravimus, nes ji daug kentėjo, gailėjosi, atgailavo. Be reikalo keičiami pavadinimai S. Nėries vardu pavadintų gatvių (Kaune, Radviliškyje). Nekeiskime. Nėpykime ant jos už "Poemą apie Staliną" – ji ne savo noru ją rašė. Juk buvo ir daugiau tokių klydusių žmonių. Prisipažino klydęs ir Vincas Krėvė – Mickevičius, tikėjęs komunistų valdžia, 1940-1941 m. dirbęs ministro pirmininko pavaduotoju. Nebūkime negailestingi ir poetės S. Nėries atžvilgiu.

Jonas Starkus

IEVA

(Atkelta iš 4 psl.)

jau supo rusų raiteliai ir norėjo mus suimti. Mes tada mėginom gintis šautuvų būo žėmis. Jie šaudė iš pistoletų ir, matyt, pataikė Jurgiui, kuris surikęs staiga krito. Tada du sargybiniai nuvilko jį toliau ir aš nežinau ar jis tik sužeistas ar negyvas. Man pavyko pasprukti.

Sužinoję apie šį tragišką įvykį, dabar raudojo ne tik visi Purvinio namuose, bet ir visas kaimas. Jau seniai nieko panašaus su kontrabandininkais nebuvo atsitiškę. O dabar net du broliai. Ieva tuoj pasirošė kelionėn ir išvyko į pasienį. Ji norėjo munitinėje sužinoti ar gyvas Jurgis. O Jurgis tuo tarpu jau buvo nuvežtas į artimiausią miestelį, kur buvo ligoninė ir kalėjimas. Ievai ten nuvykus, karininkas jos pasigailėjo ir leido aplankyti Jurgį. Kai ji į jo palatą įėjo, Jurgis jau kovojo su mirtimi, nes dviem šūviais buvo sužeistas į krūtinę. Po penkiolikos valandų jis čia ir mirė ant sesers rankų. Tada Ieva parsivežė lavoną į namus. Visas kaimas rinkosi Jurgį apraudoti giesmėmis ir malda. Tik vienintelė Urte nepasirodė.

Adomas Purvinis sukrėstas to įvykio taip pat po Kalėdų pasimirė.

(Bus daugiau)

Rainių miškelyje, Telšių apskrityje, 1941 m. gegužės 24-25 d. sovietiniai pareigūnai ir kariai žiauriausiu būdu nužudė 73 politinius kalinius. Jų atminimui ten pastatyta kančių koplyčia.

VASARIO 16d. VIENYBĖJE

ORGANIZUOTA IŠEIVIJA YRA TAUTOS RAMSTIS

Vasario 16 d. šventės proga su visa tauta džiaugiamės Lietuvos nepriklausomybe. Rami lietuvių drąsa prie Vilniaus barikadų atvedė Lietuvą į laisvę ir privedė pasaulį prie naujos gyvenimo santvarkos. Lietuvių tautos pergalė buvo atsiekta ne karine ar ekonomine jėga, bet lietuvių tautos ryžtingumu išsaugoti teisingumą ir tiesą prieš savanaudiškumą ir nutautėjimo įtakas, prieš melą ir prieš gyvenimo bei gyvybės naikinimą. Lietuvių išeivija iškovojo ir per penkiasdešimt metų išsaugojo sovietinės agresijos nepripažinimo politiką, be kurios ir Prezidentas Landsbergis teigia, kad Lietuva vargu ar būtų sulaukus šių laisvės dienų. Lietuva stojasi ant kojų ir pradeda žengti laisvo gyvenimo keliu. Mes toliau vystydami gyvus ryšius su laisva Lietuva įkvėpsime išeivijos gyvenimui naujos dvasios, išlaikysime lietuvių kalbą, labiau įsijungsime į lietuvių kultūrą ir gal Lietuvai padėsime nepaklysti ir nepavargti einant demokratinio valstybės atstatymo keliu. Per paskutinius pusantrų metų Lietuvos rūpesčiuose subrendo liuanistinių mokyklų ir lietuviškų organizacijų išauklėta karta ir tenka džiaugtis, kad prie Lietuvių Bendruomenės demokratinio tvarkymosi rėmų glaudžiasi naujos jėgos šalia išeivijos ilgamečių darbuotojų.

Nors Lietuva ir laisva, mes Amerikos lietuviai, negalime likti be energingos, mus atstovaujančios organizacijos ir mūsų reikalais besirūpinančios įstaigos Washingtone. VLIKo ir Lietuvių Informacijos Centro Washingtono įstaigoms užsidarant, Lietuvių Bendruomenės įstaigos Washingtone išlaikymas ir sustiprinimas yra būtinas. Vasario 16 d. Lietuvių Bendruomenei skirtos aukos įgalins Lietuvių Bendruomenės įstaigos išlaikymą ir pačios Lietuvių Bendruomenės organizacijos sustiprinimą šiuo Lietuvai ir išeivijai dar kritišku laiku.

Lietuvių Bendruomenė dės pastangas, kad kiekvienas Amerikos lietuvių paaukotas doleris pritrauktų dešimteriojai daugiau paramos iš įvairių Amerikos šaltinių: fundacijų, korporacijų, ir valdžios institucijų paremti Lietuvą ir lietuviybę išeivijoje. Amerikos lietuvių išeivija privalo būti stipriausia ir gyviausia Lietuvos šaka. Dėkojame už Jūsų auką Lietuvai ir Jūsų aukoje išreikštą viltį bei pasitikėjimą.

JAV LB Krasto Valdyba

Vytas Maciūnas
Regina Nerušienė
Algimantas Gočys
Birutė Jasaitienė
Regina Kučlonė
Audra Misiūnienė
Vytautas Volertas, Sr.

Pirmininkas
Vykdomoji Vicepirmininkė
Visuomeninių Reikalų Tarybos Pirmininkas
Socialinių Reikalų Tarybos Pirmininkė
Švietimo Reikalų Tarybos Pirmininkė
Kultūros Tarybos Pirmininkė (Lietuvoje)
Kultūros Tarybos Vykd. Vicepirmininkas
(Einaš Pirmininko Pareigas)

Ingrida Bublienė
Gintaras Čepas
Pranas Gvildys
Rimas Gulbinas
Daina Krivickaitė
Sigutė Šnipaitė
Rimantas Stirbys
Jonas Vainius
Dr. Vitolis Vengris

Vicepirmininkė Specialiems Reikalams
Vicepirmininkas Organizaciniams Reikalams
Vicepirmininkas Sporto Reikalams
Vicepirmininkas Administraciniams Reikalams
Išdėtininkė
JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos Pirmininkė
Vicepirmininkas Informaciniams Reikalams
Vicepirmininkas Finansiniams Reikalams
Vicepirmininkas Mokslo Reikalams

JAV LB Apygardos Pirmininkai

Boston
Centrine
Connecticut
Florida
Michigan
New Jersey

Česlovas Mickunas
Jonas Urbonas
Juozas Karmūza
Janina Gerdvilienė
Vytautas Kutkus
Rasa Juškievičienė

New York
Ohio
Pietryčiai
Vakarai
Vidurio Vakarai

Kęstutis Miklas
Pranas Joga
Algimantas Gočys
Angelė Nelsienė
Kazys Laukaitis

JAV LB Apylinkių Pirmininkai

Atlanta, GA
Aukštinis Krantas, FL
Aurora, IL
Baltimore, MD
Beverly Shores, IN
Boston, MA
Bridgeport-Stanford, CT
Brighton Park, IL
Brockton, MA
Brooklyn, NY
Buffalo, NY
Bushwick, NY
Cape Cod, MA
Cicero, IL
Cincinnati, OH
Cleveland, OH
Colorado, CO
Dayton, OH
Daytona, FL
Detroit, MI
East Chicago, IL
East St. Louis, IL
Elizabeth, NJ

Pranas Zunde
Jonas Paškus
Domicėlė Vizgirdienė
Vytautas Eringis
Roma Dambrauskienė *
Brutė Veltas
Sigita Liaukus
Salomeja Daubienė
Stasys Eiva
Apolonija Radzianienė
Dr. Gražina Slavenienė
Tevs Pranas Giedgaudas, OFM
Alfonso Petrušis
Raimundas Rimkus
Jonas Matulaitis
Vytautas Brizgys
Arvydas Jarašius
Kun. Vaclovas Katarskis *
Juozas Paliulis
Jonas Urbonas
Birutė Vilutienė
Zigmantas Grybinas
Julius Vebaitis

Grand Rapids, MI
Great Neck, NY
Hartford, CT
Hawaii, HI
Hot Springs, AK
Houston, TX
Indianapolis, IN
Jersey City, NY
Kansas City, KS
Kennebunkport, ME
Lansing, MI
Las Vegas, NV
Lemont, IL
Los Angeles, CA
Manhattan, NY
Marquette Park, IL
Melrose Park, IL
Miami, FL
Milwaukee, WI
Minnesota, MN
New Britain, CT
New Haven, CT
New London, CT
Newark, NJ

Gražina Kamantienė
Vytautas Žukas
Birutė Zdanaitė
Elona Aglinskienė *
Stepas Ingaunis
Kostas Gaišutis
Rymantas Gužulaitis
Antanas Gražulis
Kazys Žemaitis
Kun. Rastelis Šakalsys *
Dr. Romualdas Kriaučiūnas
Aldona Jonynas
Kestutis Sūlinskis
Dr. Rolandas Gieoraitis
Jana Venskutė
Jonas Levickas
Algis Sinkavičius
Petras Oriškis
Viktoras Narušis
Tomas Baltutis
Romas Butrimas
Juozas Karmūza
Stasys Miknys
Danguolė Didžbalienė

Newark, NJ
Omaha, NE
Palm Beach, FL
Paterson, NJ
Philadelphia, PA
Phoenix, AZ
Pittsburgh, PA
Portland, OR
Providence, RI
Pulnam, CT
Rochester, NY
San Francisco, CA
Santa Monica, CA
Sioux City, IA
South New Jersey, NJ
Springfield, IL
St. Petersburg, FL
Sunny Hills, FL
Washington State
Washington, DC
Waterbury, CT
Waukegan-Lake Co., IL
Wisconsin, WI
Worcester, MA

Danguolė Didžbalienė
Algis Antanėlis
Algis Augustas
Angelė Stankaitienė
Teresė Gočienė - Kristina
Antonis Petrulienė
Vytautas Jušius *
Algimantas Tekorius
Kazys Navakas
Albina Lipšienė
Danguolė Klimienė
Gintas Federas
Juozas Kojelis
Joseph Ulanekas
Dr. Kazys Gudonas
Tom Makaravakas
Vytautas Budrionis
Alfonso Velavičius
Irena Bickytė
Audronė Pakšienė
Antanas Paliulis
Rima Kašubaitė-Binder
Roda Plurienė
Stasys Rudys
* ryšiai

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

KRAŠTO VALDYBOS IŽDAS

LITHUANIAN-AMERICAN COMMUNITY, INC.
TREASURY OF NATIONAL EXECUTIVE COMMITTEE

VASARIO 16 d. VIENYBĖJE ORGANIZUOTA IŠEIVIJA YRA TAUTOS RAMSTIS – AUKOS LIETUVAI IR LIETUVYBEI
DONATIONS TO STRENGTHEN THE LITHUANIAN-AMERICAN COMMUNITY AND BUILD EFFECTIVE SUPPORT FOR
THE RECONSTRUCTION OF LITHUANIA

Vardas ir Pavardė

Adresas

Data

Parašas

Auka

Make Checks payable to: Lithuanian-American Community, Inc.

Mail to: Daina Krivickas 2715 E. Allegheny Ave.
Philadelphia, Pa 19134-5914Atnaujindami
prenumeratą ir kitomis
progomis Dirvai auksio:

Čapas E., Pompano B.	20.00
Mažeika V., Park Ridge	40.00
Misiūnas V., Elezabeth	20.00
Patalauskienė V., Detroit	5.00
Šimoliūnas St., Detroit	50.00
Stasas H., Cleveland	5.00
Stepaitis H., Canada	15.00
Zvynys J., St. Pete.	20.00
Ambrozaitis M., Chesterton	10.00
Butkus A., Shaker Hts.	30.00
Dunda B., Cicero	8.00
Held A., Boardman	20.00
Krosniūnas S., Sherwood ..	20.00
Pangonis St., Omaha	10.00
Rimba A., Sterling Hts.	5.00
Šiliūnas G., Flushing	20.00
Šliogeris G., Long Is. C.	20.00
Strazdas J., Sunny Hills	20.00
Virpša J., Chicago	20.00
Daugelavičius V., Canada ..	20.00
K., Cleveland	20.00
Misiūnas A., Gulfport,	15.00
Vembrė B., Brockport	10.00
Paslovičienė D., Canada ..	100.00
Muliolis I., Mayfield Hts.	5.00
Gerbec A., Dublin,	10.00
Grauzinis V., Chicago	10.00
Juodėnas E., Cleveland	20.00
Juodišius J., Cleveland	5.00
Šeputa K., Surfside	10.00
Sherwin V., Daytona B.	20.00
Šimkunas L., Cherry Hill	5.00
Sviderskas S., Akron	20.00
Vindašius B., Palos Hills ...	10.00
Žilinskas V., Treasure Is. ...	10.00

Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame

RUSIJA ŽIEMOS

OLIMPIJADOJE

Buvę Sovietų S-gos atletai viena rinktine komanda žada dalyvauti žiemos žaidynėse Albwertville, Prancūzijoje. Anot Aleksandro Kozlovskio, buv. Sovietų olimpinio komiteto vicepirmininko, buv. respublikų sportininkai varžysis po Equipe Unie – EUN (United Team) iškaba. Komandą sudarys Rusijos, Ukrainos, Belarus ir Kazachstanos respublikų sportininkai. Penktoji respublika būtų Uzbekistanas, jei jo atletai spės kvalifikuotis.

Baltijos kraštai – Lietuva, Latvija ir Estija irgi žada siųsti savo sportininkus į žiemos žaidynes, kurios bus vasario 8-23 d.

MAŽEJA EISMO

NELAIMIŲ MIRTYS

1991 m. JAV-bėse eismo nelaimėse žuvusių statistika gali siekti nedaugiau 41,350. Tai yra žemiausias eismo nelaimėse žuvusiųjų skaičius per pastaruosius 30 metų. Nat'l Highway Traffic Safety Adm. tvirtina, kad tai atsiekta saugumo kompanija, alkoholio draudi no pastangomis, greičio kontrole, privalomu šalmų dėvėjimu motociklistams ir padidėjusiu saugumo diržų naudojimui.

Pastarasis skaičius yra 7% žemesnis negu 1990 m., kada žuvo 44,529 arba daug žemesnis negu 45,582 aukos 1989 m.

Ger.J.

PAMINĖTI TRAGIŠKI SAUSIO ĮVYKIAI

Sausio mėnesio tragiškieji įvykiai Vilniuje buvo prisiminti Vyresniųjų lietuvių centre Chicagos "Seklyčioje" sausio 15 d. vykusioje trečiadieninės popietės įvairioje programoje.

Šią gana reikšmingą popietę pradėjo Centro renginių vadovė Elena Sirutienė. Ji po prasmingos įžangos, pakvietė LB Soc. Reikalų Tarybos narę Aldoną Šmulkštienę toliau tęsti programą, kuri buvo skirta sausio 13 aukoms Vilniuje paminėti. Kalbėtoja supažindino su liūdais įvykiais Vilniuje, o taip pat perskaitė rašyt. Justino Marcinkevičiaus kalbą, laidojant žuvusiuosius prie televizijos bokšto. Chicago Lietuvos Pedagoginio Instituto direktorė Stasė Petersonienė žuvusiųjų atminimui uždegė 13 žvakučių.

Tada buvo eita prie anksčiau numatytos popietės programos, kurioje pagrindinę vietą užėmė anksčiau minėtos S. Petersonienės paskaita "Poetai apie poetus". Kaip kalbėtoja paminėjo, ši paskaita pirmą kartą buvo pateikta praėjusią vasarą buvusioje mokytojų studijų savaitėje. Nors ir netrumpa, tačiau paskaita buvo nenuobodi ir joje S. Petersonienė pristatė visą eilę lietuvių poetų, kurie yra skyrę savo kūrybą kitiems poetams. Čia ji suminėjo daugiau negu dešetką ryškesnių lietuvių kūrėjų, kurie yra dedikavę savo kūrinius kitiems. Paskaitininkė parodė, kad ji gali ne tik puikiai surinkti medžiagą, bet turi daug gabumų ir ją vykusiai perduoti klausytojams.

Jeigu dauguma programos buvo gana liūdna, tai klausytojus sugebėjo pralinksminti Ona Lukienė, kuri mokėjo gabiai įscenizuoti ir vaisdžiai perduoti "Palangos Juze".

Klausytojų, kurie pajėgė nugalėti sniegą ir šaltį ir ateiti į "Seklyčią", nuotaiką sušildė ir jaunoji estrados dainininkė iš Lietuvos Raimonda Partikaitė. Ši nuoširdi dainininkė, iš profesijos – akių gydytoja, įtikino, kad ji moka ne tik akis gydyti, bet ir nuotaikingai dainuoti, akomponuojama muz. Sauliaus Paulionio, išpildė apie pusę tuzino lengvų estrados kūrinėlių. Ypatingai vyresnius gerai nuteikė jos dainos žodžiai – "mes išlikim jauni, kaip visa Lietuva". Kadangi viešniai buvo paskutinės viešnagės Amerikoje dienos, tai ji čia užtraukė ir atsisveikinimo dainą, kurioje dainavo "rytoj išplauks balti laivai". Dainininkė susilaukė nemaža plojimų, o popietės vadovė E. Sirutienė jai padėkojo ir palinkėjo geros sėkmės tėvyneje su mintimi, kad ji ir vėl atvyktų į Chicago.

Programos pabaigoje buvo perskaityta dviejų tautiečių kūryba, liečiantieji įvykius Lietuvoje. Su savo eilėraščiais pasirodė Grožvy-

Chicago Ped. Lituanistikos Instituto direktorė Stasė Petersonienė uždega 13 žvakių, minint sausio 13-sios žiauriosius įvykius Lietuvoje. Chicago "Seklyčios" patalpose. Ed. Šulaičio nuotr.

da Giedraitytė ir Juozas Paliutis.

Ir pagaliau, pasiklausius įdomios programos, visi dalyviai papietavo ir tada vėl išsiskirstė į savo namus su mintimi susitikti sekančio trečiadienio popietę toje pačioje "Seklyčioje", kuri vis darosi populiariesnė ir sugeba paruošti vis įdomesnes programas.

E. Šulaitis

S.O.S. VAIKAI GAVO TEISINIUS ĮGALIOJIMUS ŽINIOS IŠ BOSTONO

1991 m. spalio pabaigoje, tarpininkaujant Lietuvos ambasadoriui St. Lozoraičiui, Bostono "S.O.S. Vaikai" organizacijai suteikti teisiniai įgaliojimai: "1. Atstovauti Lietuvos vaikų (esančių vaikų namuose arba gyvenančių šeimose) reikalus Jungtinėse Amerikos Valstybėse.; 2. Padėti ugdyti ir išvystyti visokeriopą pagalbą tų Lietuvos vaikų, kuriems tos pagalbos reikėtų" – sakoma oficialiame Lietuvos ministro pirmo ninko rašte, pasirašytame Vyriausybės sekretoriaus

Kęstučio Čilinsko ir Lietuvos ambasadoriaus Washingtono St. Lozoraičio.

Nuo to laiko į Bostono "S.O.S. Vaikai" valdybą plaukia informacija apie nepagydomai sergančius vaikus, ieškančius medicininės pagalbos užsienyje. Dauguma vaikų turi ortopedines, t.y. kaulų ir sąnarių problemas, kurių šiuo metu Lietuvoje esamomis priemonėmis neįmanoma pagydyti. Tačiau, kaip žinoma, Amerikoje ir kt. išsivysčiusiose šalyse, tokios ligos pagydomos, tapo medicinos rutina.

5.5 metų Justina Paunksnytė iš Kauno jau du metus gydoma įvairiais būdais siekiant pagydyti kelio sąnario traumą, bet niekas nepadeda, liga progresuoja. Kai kurie daktarai siūlo net amputuoti koją, pranašauja sąnarių paralyžių. Žiežmarių miestelio žmonės, kur gyvena jos seneliai, pasiryžę apmokėti kelionę į JAV, jei tik mergaitę sutiktų ištirti ir nustatyti diagnozę bei gydyti.

Jeigu kas susidomėtų Justinos ar kitų vaikučių likimais, gali kreiptis: "S.O.S. Vaikai – Lithuanian Children's Relief", INC., P.O. BOX 497, South Boston, MA 02127 tel. (617) 268-6030; (617) 821-4451, pirm. Daiva Veitaitė – Nedarhardt; vicepirm., adv. Marija Tavares-Ashmanskas; sekr. adv. Jūra Strimaitis, narės: Reda Veitienė, Irena Galinienė, Marytė Goštautienė ir kt.

RENGINIAI:

* VASARIO 15 D., šeštadienį vakare įvyks liaudies muzikos ansamblio iš Lietuvos "Jonis" koncertas ir šokiai. Koncerto pradžia 7 val. v., vieta – Lietuvių Piliečių Klubas 3 a. salėje, rengia Klubas Draugija. Įėjimas – auka.

* LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBO DRAUGIJA rengia sekmadieniais, vasario 2 ir kovo 22 popietes, nuo 2 iki 6 v.v. Šokiams gros Joe Pasiekos muzikinė grupė. Įėjimas \$7.50 asmeniui, įskaitant šaltų užkandžių bufetą.

* VASARIO 14, PENKTADIENI 11 val. prie State House ir 12 val. City Hall Plaza, Bostone, įvyks Vasario 16 proga iškilmingas valstybinių vėliavų pakėlimas. Pakviestas kalbėtojas Mayor R. Flynn, kt. miesto ir valstijos valdžios atstovai. Dalyvaus estų ir latvių bendruomenių atstovai. Kviečia

mi įsijungti visi į šią akciją.

* SEKMADIENI, VASARIO 16, 10:30 V. RYTO ŠV. PETRO BAŽNYČIOJE, So. Bostone kun. A. Kontautas laikys iškilmingas Mišias.

1 val. p.p. Lietuvių Piliečių klubo 3a. salėje, So. Bostone, įvyks minėjimas, skirtas Lietuvos Nepriklausomybės dienai, Vasario 16.

Programą ruošia Bostono skyriaus Liet. JS. pirm. Regina Kulbytė, JAV LJS pirm. Sigutė Šnipaitė, Antanas Kulbis, Vytautas Bazikas, Kristina Kirkilaitė. Programoje bus apžvelgti išeivijos nuveikti darbai, siekiant Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 1990-1991 m. Visa tai atspindės skaidrių, dokumentų ir pasakojimų montazh: "Kas mes buvome ir kur eisime"

1918-20 m. Nepriklausomybės kovų dalyvis, savanoris St. Griežė – Jurgelevičius pasidalins savo prisiminimais palygindamas ano meto įvykių raidą su dabartine situacija Lietuvoje. Pašnekovu pakviestas Lietuvos Ambasadoriaus Washingtono asistentas ekonominiams ir prekybos reikalams Gailius Draugelis.

Tuo pat metu 1 aukšto salėje vyks jaunimo minėjimas, kurį kartu rengia Bostono Skautų Sąjungos skyrius, Lituanistinė mokykla ir tautinių šokių grupė "Sam būris". Meninę programos dalį atliks šokių grupė "Sam būris" ir Lituanistinės mokyklos mokiniai. Visam renginiui vadovauja Bostono ALT'o skyriaus, pirm. Gintaras Čepas. L.Ž.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Estrados dainininkė Raimonda Partikaitė ir muz. Saulius Paulionis, pasirodę Chicago "Seklyčioje" sausio 15 d. dešinėje – programos vedėja Elena Sirutienė Ed. Šulaičio nuotr.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ...

(Atkelta iš 1 psl.)
Lietuvai draugų Amerikos Kongrese.

Per šiuos paskutiniuosius metus, Lietuvos rūpesčiuose subrendo lituanistinių mokyklų ir lietuviškų organizacijų išauklėta jauniesnioji karta. Taip pat i Lietuvos darbus įsitraukė lietuviškai nekalbą ir nedrąsiai lietuviškai kalbą lietuviai. O pradžioje, išeivijos organizacijas išlaikiusi, vyriausioji karta nepabūgo naujos veiklos reikalavimų ir stoji, kai reikėjo, prieš televiziją ir reporterius aiškinti ir reikalauti Lietuvai laisvės.

Šiais metais, Vasario 16 d. proga, džiaugiamės Nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimu, bet taip pat ir mūsų išeivijos sustiprėjusiomis jėgomis.

Kai kurie dabar ragina Lietuvių Bendruomenę užsisklęsti išeivijos gyvenimo rūpesčiuose. Bet ar mes dirbome dėl laisvos Lietuvos, kad šiandien apsiribotume ir susiaurintume savo pa saulėžiūrą? Toliau vystydami gyvus ryšius su Lietuva, įkvėpsime mūsų išeivijos gyvenimui naujos dvasios, išlaikysime lietuvių kalbą, įvertinsime lietuvių kultūrą ir Lietuvai padėsime nuo laisvo gyvenimo subrendimo kelio nenuklysti.

Reikia jau dabar pastebėti, kad Latvija, Estija ir kiti Lietuvos kaimynai pradėjo Lietuvą pralengti, pritraukdami iš vakarų daugiau oficialios paramos, ekspertų ir investicijų. **Business Week** žurnalas neseniai suskaičiavo, kad Latvija turi daugiau negu dvigubai bendrų įmonių su vakarais negu Lietuva.

Latvijos išeivijos bendruomenė aktyviai profesionaliai santykiauja su savo tėvyne ir rūpinasi kur galima išgauti Amerikos valdžios paramos. Latvijos išeivijos iniciatyva yra išlaikoma labai efektinga Washingtono įstaiga, kuri pagrindinai rūpinasi Latvijos ir latvių išeivijos reikalais.

Organizuota išeivija yra tautos ramstis. Tat švęsdami Vasario 16 dieną matykime galimybes ir pavojus:

1) Lietuvoje tebėra daugiau kaip 90,000 buvusios sovietų armijos ginkluotų kareivių ir jų dėsims išsikraustyti grėsia Lietuvai.

2) Amerikos skiriama pa rama pabaltijos kraštams būtų naudingesnė, jei Amerikos institucijos daugiau atsižvelgtų i Lietuvos reikalus.

3) Amerikos lietuvių profesinė ekspertija ir laisvo gyvenimo patirtis yra Lietuvai labiausiai reikalinga.

VLIKo ir Lietuvių Informacijos Centro Washingtono įstaigoms užsidarius, Lietuvių Bendruomenės Washingtono įstaiga pasilieka vienintelė įstaiga Washingtono, kuri gali atstovauti Amerikos lietuviams.

Čia reikia pastebėti, kad Lietuvos Ambasada atstovauja Lietuvos valstybei. Ir kaip matėme Lietuvos pilietybės ir kitais klausimais Lietuvos ir išeivijos nuomonės gali skirtis. Mums, Washingtono, reikia stipraus Lietuvos balso ir stipraus Amerikos piliečio balso.

Lietuvių Bendruomenė po Vasario 16 d. minėjimų pradės rinkti išeivijos profesinę kartoteką ir įtraukti i kompiuterio sistemą. Lietuvių Bendruomenė yra susitarus su Lietuvos Ambasada šį pavasarį kartu ruošti konferenciją investicijų, verslo ir prekybos reikalais.

Lietuvių Bendruomenė tariasi su Lietuvos savivaldybių komisija kartu suvesti Amerikos ir Lietuvos miestus i artimesnį bendradarbiavimą pasinaudojant "Sister City" projekto struktūra.

Šiame straipsnyje pagrindinai minima Lietuvių Bendruomenės visuomeninė veikla, bet Lietuvių Bendruomenės veiklos laukas labai platus. Galima džiaugtis, kad pro Lietuvių Bendruomenės atviras duris ir prie Lietuvių Bendruomenės demokratinių tvarkymosi rūmų glaudžiasi naujos jėgos šalia išeivijos ilgamečių darbuotojų.

Lietuvių Bendruomenės visuomeninė veikla didelia dalimi išsilaiko Vasario 16 dienos proga sutelktomis aukomis. Lietuvių Fondas remia kultūrinę (švietimo) socialinę veiklą. Tautos Fondas rėmė tik VLIKo darbus, o dabar, pagal VLIKo baigiamojo seimo nutarimus, Tautos Fondo turtas bus perduodamas Lietuvai.

Amerikos lietuviai negalime likti be energingos, mums atstovaujančios organizacijos. Lietuvių Bendruomenei skiriamos Vasario 16 d. aukos išlaikys Lietuvių Bendruomenės Washingtono įstaigą ir sustiprins pačią Lietuvos Bendruomenės organizaciją.

JAV LB Krašto Valdyba dės pastangas, kad kiekvienas Amerikos lietuvių paaukotas doleris pritrauktų dešimteriopai daugiau paramos iš Amerikos įvairių šaltinių... fundacijų, korporacijų ir valdžios įstaigų. JAV LB Krašto Valdyba dirbdama atsakomai tikisi susilaukti visuomenės moralinės ir finansinės paramos.

LIETUVIŲ FONDAS / LITHUANIAN FOUNDATION, INC.

3001 W. 59th Street • Chicago, IL 60629 • (312) 471-3900

Santrumpos: atm.jn.=atminimo įnašas, pavardė po dvitaškio=aukotojas, jm.=įmokėjo, asm.=asmuo, suma po pavardės=įnašų iš viso.

1991 m. lapkričio mėn.

2 X \$20	Doftortienė Stasė atm.jn., \$20; Žilinskienė dr. Ksavera atm.jn., \$1,220.
2 X \$25	Dailidka Zigmas (miręs) ir Valentina, \$325; Empakeris Donatas ir dr. Viktorija Joga, \$70.
5 X \$50	Burokas Alfonsas ir Stefa, \$50; Čepėnienė Albina, \$200; Jančarienė Vita atm.jn.: Noreikienė Marija, \$50; Palys Petras ir Marta, \$550; Ringus dr. Edmundas, \$2,650.
1 X \$70	Samaitis Jonas ir Aleksandra, \$570.
35 X \$100	Babušis Bronius ir Ona, \$500; Bagdonas Kazimieras, \$200; Balčiūnas dr. Algimantas, gimtadienio proga jm. Balčiūnai Ona, Bronius ir Rytis, \$1,225; Grybinas Aleksandras (Ollus) atm.jn.: Grybinas Zigmas, \$100; Gurėnas Bronius ir Marija, \$1,550; Ivašauskas Juozas atm.jn.: Ivašauskienė Juzė, \$200; Janušis Antanas ir Zuzana, \$1,400; JAV LB East St. Louis Apylinkė, \$2,500; JAV LB Hot Springs Apylinkė, \$600; Kamantas Vytautas ir Gražina, \$700; Kašluba Pranas ir Albina, \$200; Kezlenė Eugenija, \$1,600; Lesauskas Juozas atm.jn.: Lekys Juozas ir Aldona, \$100; Leveckis Stepas ir dr. Pelagija, \$350; Levickas Jonas ir Irena, \$100; Mažeika Vaclovas ir Vanda, \$900; Mickus Albinas ir Antanina, \$400; Millauskas Petras ir Stasė, \$200; Morkūnas Leonas, \$300; Narbutas Balys ir Genovaitė, \$600; X, \$100; Pabedinskas Albinas ir Birutė, \$100; Palukaitis kun. Teofilus, \$1,600; Rutelionienė Julija atm.jn.: Rutelionis Vytautas, \$100; Sell Rima, \$100; Šlažas Algis atm.jn.: Biskienė Jadvyga, \$1,000; Smilga Aleksas, \$500; Sukuryš dr. Petras, \$1,300; Šumskis Jonas ir Nemira, \$800; Užgiriene Ina, \$1,100; Vilūnas Kazys atm.jn.: Momkus Vaclovas ir Margarita, \$600; Vanagūnienė Stasė atm.jn.: Vanagūnas Stasys Jr. \$800; Varneckas Vladas ir Adelė, \$300; Varnelis Apolinaras ir Jadvyga (mirusi) \$5,000; Žukauskas Elly, \$400.
2 X \$150	Išganaitis Vladas, \$250; Sadauskas Aleksas (miręs) ir Kazimiera, \$300.
17 X \$200	Andrašiūnas dr. Bronius ir Polė, \$2,200; Ankus Vincas ir Genovaitė, \$1,200; Baras Stasys ir Elena, \$5,300; Barmus Leonas, \$650; Bazis Vincas ir Dana, \$5,200.01; Brazis Algirdas ir Aldona, \$1,800; Diminskis Jonas, \$400; Eitmanas Algirdas ir Laimutė, \$400; Gavelis Vytautas ir Albina, \$1,200; Gradinskas Jonas ir Ona, \$2,800; Grybauskas dr. Vytenis, \$2,400; Ječius Kęstutis ir Dalia, \$200; Karaliūnas Albinas ir Aldona, \$700; Kašinskas Kazimieras atm.jn.: Kašinskienė Birutė, \$200; "Leiskit i Tėvyne" radijas: Šmaižienė Salomėja, \$200; Masillonis Juozas ir Pranė, \$1,300; Rugelis Jonas ir Ona, \$1,100.
1 X \$250	Gauronskas Petras ir Marija (mirusi), \$1,850.
3 X \$300	Aušlūra Petras (miręs) ir Aldona, \$3,700; Gramas Raimundas ir Rita, \$700; Sirutis Jonas ir Irena, \$500.
2 X \$500	Dubinskas dr. Viktoras ir Jadvyga (mirusi), \$2,400; Matkevičius Klemensas, \$2,500.
1 X \$1,000	Kaunas dr. Ferdinandas ir Vanda, \$13,400.
I š v i s o \$10,760	

1991 m. gruodžio mėn.

4 X \$5	Balas Kazys ir Agnea, \$130; Jackūnienė Marija atm.jn., \$405; Pallonienė Sofija, \$200; Radzavich Family, \$5.
4 X \$10	Cesna Leonardas atm.jn., \$10; Kelluotis Juozas atm.jn., \$200; Rederis Emanuelis atm.jn., \$110; Vailokaitis Julija, \$160.
2 X \$20	Tuskenis Antanas ir Apolonia, \$140; Venclova Tomas, \$445.
10 X \$25	Agliński Algirdas atm.: Ambraziejus P.ir J., \$225; Bajalis Vladas ir Anelė atm.jn.: Letizio Saulė, \$205; Daukantas Bladas ir Zuzana, \$700; Keblys Kęstutis A. ir Vitalija E., \$500; Kontrimas Bagdonas atm.jn.: Shatas Romas, \$125; Mitinienė Ona atm.jn.: Mitinas Kostas, \$225; Razmienė Elena atm.: Barzdukas Arvydas ir Daiva; Šenbergas Valdemaras atm.jn.: Šenbergienė Apolonia, \$25; Urbutis Algimantas ir Dalia, \$275; Vaičiūnienė Kazimiera, \$545. Petrauskas Steponas atm.jn.: Petrauskienė Marija, \$500;
1 X \$40	Olse John W., \$49.
1 X \$49	Augonis Stasys, \$750; Banys Kazimieras atm.jn.: Banevičius Victor ir Adelija, \$300; Kasputis Jonas (miręs) ir Antanina, \$300; Maželis Vytautas, \$575; Pažidra Vladas atm.: Vaičiene Marcelė, \$950; Petravičienė Lidiya, \$370; Steponaitis kun. Justinas, \$325; Vansauskas Mykolas ir Laima, \$300; Žygiene Nijolė atm.jn.: Kavaliūnas Arūnas, \$150.
1 X \$60	Draugelis Arūnas ir Irena, \$685.
1 X \$75	Liaugaudas Pranas atm.jn.: Liaugaudienė Eugenija, \$700.
2 X \$80	Lellenė Staškevičiūtė Laimutė atm.jn.: Liaubienė Danutė, \$360; Liauba Albinas, VMD atm.jn.: Liauba Rimas MD, \$585.
56 X \$100	American Home Comfort: Vitton John, Pres., \$100; Anonis Vytautas ir Danutė, \$2,600; Antanaitis Algirdas T., \$1,500; X, \$200; Bačanskas Kazys ir Birutė, \$1,100; Baksys Bronius, \$600; Baltrušaitis Vladas atm.jn.: Baltrušaitienė Elena, \$250; Bender Harry Z., MD atm.jn.: Bender Elita, \$100; Bernotavičienė Irena Regina atm.jn.: Bernotavičius Petras, \$1,110; Bliudnikas Engelbertas, \$500; Bliudnikas Petras atm.jn.: Bliudnikienė Stefa, \$500; Budelskis Zigmas atm. jo mirties 5-tų metų proga: Budelskienė Eugenija, \$700; Eitmanas

PILNOS RŪPESČIŲ DIENOS

Antanas Butkus

Praėjusių metų įvykiai labai sujaudino Lietuvos žmones ir tas ryškiai atsiliepė

spaudoje. Pirmojo Sąjūdžio programa, nepriklausomybės vardan sujungusi pla-

čius skirtingų interesų žmones, Sąjūdžio suorganizuotas Baltijos kelias ir kitos jo surengtos akcijos išreiškė bendras Lietuvos žmonių pozicijas ir neleido skaldytis skirtingiems sociali-

niams sluogsniams.

1991 metų viduryje kai kurie Sąjūdžio steigėjai pradėjo aktyviai siekti valdžios dirbtinai eskaluodami kai kurias jautrias problemas, k.a. turto grąžinimą. Žemių ir namų savininkų problemos ėmė labiau vyrauti, negu bendranacionaliniai interesai. Griebtasi net akcijų prieš Sąjūdžio lyderius, kad šis judėjimas būtų suskaldytas. Pavyzdžiui, Justino Marcinkevičiaus puolimas.

Prisidengę Sąjūdžio vardu politikieriai tampa įvairiausių plaukų avantiūristai, rašo Vytenis Andriukaitis Lietuvos Ryte. Sąjūdžio vardu pradėjo kalbėti buvę KGB agentai, ateizmo dėsytotojai, marksizmo propagotojai. To pasekoje Sąjūdžio socialinė bazė palaipsniui siaurėja. Naujasis Sąjūdžio įstatų projektas rodo, kaip nacionalinis išsivadavimo Sąjūdis tampa politinio revanšo Sąjūdžiu, straipsnį užbaigia V. Andriukaitis.

Rimvydas Valatka rašo, kad premjeras Gediminas Vagnorius ketvirtadienį (gruodžio 19) kalbėdamas parlamente buvo totaliai piktas. Jo nuomone dėl visų blogybių Lietuvoje yra kalta opozicija, kuri neturi programos ir konstruktyvių pasiūlymų. Panašiai trečiajame Sąjūdžio suvažiavime kalbėjo valstybės kontrolierius K. Uoka, tačiau jis programos neturėjimu kaltino ne opoziciją, bet Vytautą Landsbergį.

Valstybės kontrolierius tikrai bus iššovęs taikliau už premjerą, nes vargu ar yra šalis, kurioje opozicija kurtų programas valdžioje esant čiai partijai ar judėjimui. Rimtų ekonomikos veiksmų programa, atrodo, iš tiesų tebėra deficitas, nors trečioji vyriausybė netrukus minės buvimo valdžioje metų sukaktį.

Žmogus, įnešęs milžinišką indėlį kovoje už laisvą lietuvišką spaudą, o toks yra V. Landsbergis, sekmadienį (Gruodžio 22) apie spaudą kalbėjo tokiu pat tonu, kaip prieš porą – trejetą metų neklystančios partijos funkcionieriai. Anot Aukščiausios Tarybos pirmininko, spauda ir purvina ir apsimelavusi, ir kiršina, ir ne už gerąją nepriklausomybę pasisako. Toliau pažymi Rimvydas Valatka: Stebint transliaciją nu ilgė mintis, ar, pavyzdžiui, Prancūzijoje įmanoma valdančios socialistų partijos suvažiavimą ištiesai rodyti per televiziją, arba VFR suvažiavime – krikščionių demokratų. Tur būt ne. Vietoj šalyje vykdavo tokie suvažiavimai su šūkiu "Partija ir liaudis vieningi" Tos šalies jau nebėra. Gal ir ne

• DIRVA • 1992 m. vasario 6 d. •

9 psl.

taip, tačiau neklystančių ir viską išmanančių Lietuvoje daugėja.

Trečiajam Sąjūdžio suvažiavime buvo plačiai kalbama, kad Lietuvai reikia prezidento ir labai centralizuotos valdžios.

Kiekviena valdžia yra bloga, rašo Algimantas Čekuolis Gimtajam krašte Stipri valdžia, piramidinis centralizavimas – didelis blogis. Pati geriausia valstybinė sistema ūkininkams visados blogiau už patį praščiau sią privatininką. Šis gali bankrutuoti, tada jo vieton stos kitas. O mes kursime naują gelžbetoninę struktūrą tam, kad jos pagalba sudaužytume sovietinį gelžbetoną? – susirūpinęs klausia A. Č. Vakarų pasauliui mes svarbūs ne kaip linų ar baldų eksportuotojai, o tik kaip demokratijos vitrina, laiptelis jos žygyje į Rytus.

Būsimasis prezidentas turi aiškiai pareikšti tautai ir pasauliui, jog ryžtingos priemonės yra laikinos, nurodyti jų terminą (6-8 mėnesiai?) ir vienintelį tikslą: ryžtingas privatizavimas, išnuomoviant tai, ko nepavyksta parduoti.

Prieš pustrčio mėnesio grįžau iš Lietuvos, ten išbuvęs netoli pusmečio. Pergyvenau Sausio mėnesio žudynes ir Rugsjūčio mėnesio nepavykusį pučą, intensyviai skaičiau spaudą ir stebėjau deputatų pasisakymus Aukščiausioje Taryboje. Šalia to, palaikiau artimą kontaktą su įvairaus amžiaus ir išsilavinimo žmonėmis, stovėjau eilėse prie paroduvių durų (daugiau dėl smalsumo pasilkausti kaip galvojama ir šnekama o ne šviežaus lietuviško sūrio nušipirkti). Tuomet negirdėjau ir nemačiau, kad taip piktai būtų kalbama ir kitus šmeižiama. Mančiai, kad dabartinę piktą šurmulį sukėlė nebaigti privatizacijos potvarkiai ir nevykęs bandymas užčiaupti laisvą spaudą. Labai teisingai rašo R. Valadka, kad kritiška valdžios veiksmams spauda šiandien Lietuvai reikalinga, kaip niekad anksčiau. Na, o valdžios žmonių karas prieš spaudą neturi naudoti niekam ir pakenks visų pirma patiems valdžioje esantiems žmonėms ir Lietuvos autoritetui. Sunaikinti kritišką mintį galima tik vienu būdu – uždrausti ją skelbti, o to demokratiškai išrinkti deputatai juk niekados neišdrįs. Tikėkime kad taip!

ADOPTION:

LOVING CATHOLIC COUPLE WISHES TO ADOPT YOUR NEWBORN, INTO A HOME FILLED WITH SECURITY, HAPPINESS AND LOVE. CONFIDENTIAL (LEGAL) EXPENSES PAID. CALL KATHY AND MICHAEL COLLECT 914-763-6033

(4-14)

Linas J.: įm. Eitmanas Alg., \$100; X, \$200; Grayson Simėnas Vida, \$625; Indreikienė Stasė atm. įn.: įm. Indreikienė Kazimiera, Indreika Gediminas ir Azevedo Dalia, \$100; Jatulis Izidorius atm. įn.: Jatulis Mindaugas, \$300; Jurkūnas Laima ir Algis, \$1,000; Juzėnas Stasys atm. įn.: Juzėnas Vladas, \$870; Kakšteinis Artūras Jonas atm. įn.: įm. Vizgirda Juozas, Marytė, Domicelė ir Vytautas, \$100; Karuža Petras: įm. Karuža Kazys ir Jadvyga, \$100; Karuža Viktoras: įm. Karuža Kazys ir Jadvyga, \$100; Kasis Jonas A. ir Ina, \$1,400; Kasparas Pranas, \$1,100; LB Cicerio Apylinkės Valdyba, \$1,600; Laučka Juozukas atm. įn.: Laučka Izabelė, \$300; Masionienė Aleksandra atm.: Masionis Antanas, \$1,100; Mickus Pranas, \$300; Mulholis Algirdas ir Amanda, \$250; Palionis Tadas ir Gailutė, \$300; Pareigis Alfonsas MD atm. įn.: Pareigienė Stefanija, \$350; Petrikaitė Margarita, \$300; Petrulis Anthony ir Veronica, \$300; Prekeris Felicijus atm. įn.: Prekerienė Stasė, \$1,295; Pupelis Adolfas ir Jadviga atm. įn.: Jurkūnienė Laima, \$5,005; Račkauskas Pranas ir Eugenija, \$200; Radzevičius Balys (miręs) ir Danguolė (Šilingaitė), \$100; Raugas Balys ir Marija, \$500; Rociūnas-Englert Ligija ir Christopher, \$200; Rožėnas Albertas (miręs) ir Konstancija, \$1,600; Sealey prof. Raphael, \$500; Šilingaitė Daiva, \$100; Šilingaitė-Radzevičienė Danguolė, \$100; Šlajus Juozas ir Bronė, \$700; X, \$1,400; Šulaitis Alfonsas atm.: Šulaitienė Anelė, \$600; Totilas Dana M. atm. įn.: Totilas Algimantas F., \$100; Uksas Jurgis ir Marcelė, \$2,500; Urbėys Juozas atm. įn.: Steponavičienė Alė, \$100; Vaišnys Juozas ir Elona, \$1,100; Valeska Charles G.: įm. Valeska Edward ir Marcella, \$100; Venckus Vitas: įm. Karuža Kazys ir Jadvyga, \$100; Vitas dr. Robertas A., \$400; Walsh Eitmanaitė Rasa: įm. Eitmanas Alg., \$100; Zailskas Antanas ir Teodora, \$400; Žilionis Juozas ir Ona, \$1,100.

- 1 X \$110 Krulikienė Aldona atm.: Karnius Albinas ir Angelė \$25, Krasauskas Mečys ir Elena \$25 ir 5 kt. asm., \$320.
- 2 X \$120 Skirgaudas Maria, \$310; Vydas Saulius G., MD, \$400.
- 2 X \$125 Meilus Albertas atm. įn.: Kačinskas Leonas \$25 ir 7 kt. asm., \$125; Monėys Kazimieras atm. įn.: Durba B. ir Dickett W. \$50, Ošlapas Raymond ir Regina \$50, Beiner T. ir Gauger T. \$25, \$125.
- 1 X \$150 Kontautas Feliksas, \$500.
- 1 X \$165 Pocius, Antanas ir Birutė, \$1,365.
- 9 X \$200 Kalnietis Antanas ir Kalnietis Mataušas ir šeimų atm. įn.: Žadelkis Juozas, \$200; Karaška Maksiminas, \$1,200; Kasputis Jonas, \$500; Mikšys Petras ir Janina, \$600; Ramas Povilas ir Ona, \$500; Singleton Nijolė, \$1,200; Skirpstūnienė Olga atm.: Slavinskas Eugenijus ir Irena \$100, Krasauskas Mečys ir Elena \$50, Michelevičius Pranas ir Ona \$50, \$500; Tamkutonis Gerald C. \$2,200. Zoštautas Vaclovas, \$1,700.
- 1 X \$210 Duoba Juozas atm. įn.: Geležiūnas Česlovas \$50 ir 10 kt. asm., \$210.
- 1 X \$253 Vydas dr. Juozas ir Emilija atm. įn.: Vydas dr. Saulius G., \$400.
- 1 X \$280 Scheidt Don. E. ir Anna J., \$280.
- 2 X \$300 Prižgintas Vacius ir šeima, \$3,900; Žadelkis Juozas, \$500.
- 1 X \$355 Juška Alfonsas atm.: Balandas G. \$50, Baublys E. ir R. \$50, Rasytinis E. ir A. \$50, Janusis A. ir V. \$25, Zilwinder G. ir N. \$25 ir 12 kt. asm., \$355.
- 1 X \$387.64 Brenčius Kazimieras atm. įm. X, \$5,500.
- 3 X \$400 Lembertas Pranas atm. įn.: Lembertienė Monika, \$2,200; Rimkus Juozas ir Marija atm. įn.: įm. vaikai Gylėnė Birutė, Pareigienė Stefanija, Vardienė Nijolė, Zvirzdienė Zita, Rimkus Raimundas, \$400; Zimavičius Kostas ir Adelė atm. įn.: Carter (Zimavičiūtė) Elena, \$400.
- 4 X \$500 X, \$1,000; Lažaitis Adomas ir Stasė atm. įn.: Surdokas Cezaris ir Stasė, \$1,000; Nyerges dr. Antanas M., \$700; Raišys Vidmantas ir Nijolė, \$500.
- 3 X \$600 Baltrušaitis Gaudentas, \$1,000; Baltrušaitis Justinas atm. įn.: Baltrušaitis Gaudentas, \$1,000; Surdokas Cezaris ir Stasė, \$1,000.
- 1 X \$670 Mickevičius Stanislovas atm. įn.: Lapėnas Ged. ir V. \$100, Mickiewicz Mr. & Mrs A. F. \$100, Miller Freeman \$100, Bukšų šeima \$50, Kaminskas dr. Edv. \$50, Radas-Tack Regina \$50, Harris Bank Barrington \$40, Cole S. \$25, Jokūbauskas S. ir P. \$25, Vann M. A. \$25, Ward Maria \$25 ir 4 kt. asm., \$770.
- 1 X \$700 Medininkuose Žuvusiems atm. įn.: įm. Lietuvių Fondo Valdyba, \$700.
- 1 X \$750 Išganaitis Vladas, \$1,000.
- 1 X \$800 Kulikauskas Edmundas ir Rūta, \$1,100.
- 3 X \$1,000 Bankaukas Česlovas, \$2,350; Vainius Petras atm. įn.: Maurukas Dalia, \$1,000; X, \$3,100.
- 1 X \$75,000 Mandelkių Felikso ir Marijos Stipendijų Fondas, Mandelkio Felikso Testamentinis Palikimas, \$225,000.
- 1 X \$100,000 Mikšio Povilo A. Stipendijų Fondas, \$100,000.
- 1 X \$311,785.97 Zitke Ernest J. Stipendijų Fondas, Testamentinis Palikimas, \$311,785.97.

I š viso \$509,290.61.

Lietuvių Fondo pagrindinis kapitalas 1991.XII.31 pasiekė 5,982,341 dol. Gautomis paauka-

nomis parėmė lietuvišką švietimą, meną, kultūrą ir jaunimą 3,087,586 dol. Palikimai sudaro svarbią Lietuvių Fondo dalį. Iš viso palikimais gauta 2,035,440 dol. Sudarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui. Testamente įrašykime šį tikslų pavadinimą:

"LITHUANIAN FOUNDATION, INC. A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION, CHICAGO, IL."

Visi remkime Lietuvių Fondą nes gautomis palūkanomis remiama lietuviybė.

FLORIJONAS SU AIŠKIAIS PLANAIS...

Vladas Vijeikis

Mano draugas Florijonas atšalusį blynų niekas nenori valgyti. Man beveik pagailo mano draugo Florijono, kuris nori grįžti į Lietuvą su aiškiais finansiniais planais. Tad sakau:

– Florijonai, tu nori grįžti su stambia finansine parama. Bet vis griebies už tokių reikalų, kurių nenusimanai. Tu geriau pagalvok apie savo profesijai artimus reikalus. Buvai ugniagesys.

Mano draugas Florijonas visumoje geras žmogus, b politikoje nevisiškai orientuojasi. Daug kartų apie t jam švelniai priminiau, b neįtikinau. Jis dar vis mano, kad pasaulio įvykiai vyksta pagal jo numatytus kelius. O kalbant apie Lietuvą jis neturi jokių abejonių. Jis gali visai ramiai nustatyti ką Lietuvos ministrai turi daryti ir ko nedaryti. Pabuvojęs Lietuvoje porą savaitžių, Florijonas tapo tikru ekspertu.

Aną dieną jis man sakė:

– Grįžtu į Lietuvą.

– O ką ten veiksi grįžęs?

– Steigiu vištų ūkį. Tik pagalvok. Amerikoje vištiena pigiausia, o Lietuvoje brangiausia. Nusivežu į Lietuvą dešimtą vištelių ir viena gaidį. Netrukus turėsiu vištų ūkį su tūkstančiu vištų, o gaidžio užteks vieno. Pagal amerikietiškus metodus, kurių Lietuvoje nežino. Būsi turtingas. Atsimeinant, kad vištiena Lietuvoje brangi. Supratai?

– Supratau, bet ne viską. Sakysime tavo amerikėnkos vištos nepripras prie lietuviško klimato ir nedės kiaušinių. Net neperės. Kas tada?

Florijonas beveik supykė.

– Kokius niekus kalbi? Višta negi supranta koks oras, koks lesalas, amerikėniškas ar lietuviškas.

Šiek tiek atsikvėpęs, sakė:

– O kaip tu manai apie sliekų ūkį. Važiudamas žvejoti turėjau pirkti sliekus. O tuos sliekus gudrus amerikietis augina ir parduoda. O sliekus auginti labai lengva. Sliekai auga visokioje žemėje.

– Florijonai, – sakau – mes suamerikonėje labai tingūs. Nebenorime patys sliekų kasti. O Lietuvoje dar patys sliekus dirvoje kasinėja.

Florijonas nepasidavė. Tuojau pat naują projektą pateikė.

Čia tai turiu tau tikrą reikalą. Įsteigiu bulvinių blynų kepimo įmonę. Bulviniai blynai pristatomi į namus. Aha, čia tai atradimas. Visi mėgsta bulvinius blynus. Rinka neišmatuota. Visa Lietuva.

Būdamas gerokas pessimistas ėmiau žiūrėti į reikalą iš blogosios pusės. Tad sakau:

– Idėja užuomazgoje gera. Bet, sakysime, tavo blynų fabrikas Kaune, o gauni užsakymą iš Panevėžio. Kol nuveži, blynai atšalę.

O atšalusį blynų niekas nenori valgyti.

Man beveik pagailo mano draugo Florijono, kuris nori grįžti į Lietuvą su aiškiais finansiniais planais. Tad sakau:

– Florijonai, tu nori grįžti su stambia finansine parama. Bet vis griebies už tokių reikalų, kurių nenusimanai. Tu geriau pagalvok apie savo profesijai artimus reikalus. Buvai ugniagesys.

GYVENIMIŠKOS ĮVAIRENYBĖS

Gerardas Juškėnas

ORO TREJETAS

Trys pasaulinės oro transporto bendrovės – British Airways, KLM Royal Dutch Airlines ir Northwest Airlines, anot Wall Street Journal, veda derybas susijungti į vieną globalinį junginį. Pagal tą laikraštį tas padėtų išplėsti patarnavimus, suderinti tvarkaraščius ir kitas operacijas. Minimos bendrovės nekomentuoja šios žinios.

KONDORAI GRĮŽO Į GAMTĄ

Pora Kalifornijos kondorų – peslių tapo išleisti laisvėn į gamtą. 1987 m. šių peslių buvo likę tik 27, kada jie visi buvo sugauti ir laikomi zoologijos soduose. Pesliai beveik visi išnyko gamtoje dėl nuodingo švyno ir DDT. Jų skaičius nelaisvėje paaugo iki 52. Dabar siekiama, kad Kalifornijos kondorai vėl gyventų ir daugintųsi laisvėje – Sespe Condor draustinyje. Šiuo įvykiu nepaprastai džiaugiasi Chumash indėnų gentis. Jie tiki, kad kondorai neša savo sparnais mirusiųjų sielas į dangų.

Laisvėn išleisti Kalifornijos peslių vardai... Xewe – patelės ir Chocuyens – patino. Jų draugystei palaikyti išleido laisvėn du Andų kalnų kondorus. Pastarieji dar nesulaukė išnykimo pavojaus.

SEARS PAKEIS ŽMONES KOMPIUTERIAIS

Sears, Roebuck & Co. mažindama išlaidas, žada pakeisti arti 6,900 tarnautojų, jų vietoje įrengiant naujas kompiuterines kasas. naujosios mašinerijos įrengimas kaštuos apie \$60 milijonų. Sears sako, kad tas padės sutautpyti apie \$50 milijonų kasmet.

Eilė suklupimų ir rinkos nuosmūkis išmušė Sears iš pirmosios vietos JAV-bėse. Dabar pirmauja Wal-Mart ir

Tai ir galvok ta kryptimi.

– Pirmą kartą išgirdau iš tavęs tokį gudrų pareiškimą. Iš kurios pusės tu ta paveldėjai? Ar iš motinos ar iš tėvo? Pagaliau nesvarbu. Tuojau pat sukonstruoju toki kostiumą, kuris apsaugotų nuo gaisro. Apsivilkai tokiu rūbu ir esi tikras, kad tavęs ugnis nepalies. Ateinančios kartos man bus dėkingos.

– Bet tokiu kostiumu apsivilkus ar bus ateinančių kartų? – šiek tiek suabejojau. Bet Florijonas nuskubėjo braižyti savo būsimo kostiumo ir man nieko neatšakė.

K Mart bendrovės.

Naujas modernizavimas bus prarastas iki balandžio mėn. visose 868 Sears krautuvų JAV-bėse.

KREDITO KORTELIŲ BĖDOS JAPONIJOJE.

Japonijos ekonominis stebuklas buvo atsieltas tautpymu, dedant pinigus į banką. Tačiau dabar tas kinta, nes ir Japonijoje paplito kredito kortelės. Tūkstančiai 20-30 m. amžiaus žmonių subankrutavo benau

dodami kredito korteles namams pirkti, atostogoms ir brangiems "audio" aparatams pirkti bei skoloms atmokėti. Pagal vyr. teismo statistikas Japonijoje pernai per pirmus 8 mėn. buvo užregistruota 12,861 bankroto bylų. Iš jų 9,895 buvo susijusios su vartotojų finansavimu kredito kortelėmis.

DAR VIENA KODAKO CAMERA

Kovo mėnesį Eastman Kodak Co. pradės parduoti dar vieną 35 mm vienkartinę ("disposable") kamerą. Tai bus jau penktas toks foto aparatas "Fun Saver" serijoje. Jame bus telefoto objektyvas ir jautrus filmas. Baigus fotografuoti šitas aparatas įteikiamas foto reikmenų prekybai, iš kurios atgal gausite tik nuotraukas, nes aparatas yra naudojamas tik tą vieną kartą.

Žmonėms, kurie važiudami į atostogas pamiršta namie foto aparatą, toks vienkartinis pakaitalas yra labai patogus.

NAUJAS ŠLIUŽAS

Chryslerio b-vė 1992 m. sausio mėn. pristatys pasauliui naują sportinį automobilį Dodge Viper ("Gyvatę"). Susidomėjimą kelian-

tis Viper bus dvivietis su 400 arklio jėgų V-10 motoru. Spėjama kaina \$50,000. Vyriausias Viper projekto inžinierius Roy Sjöberg nežada didelės jo gamybos. Iš pradžių bus ribojamasi taip vad. "nišos rinka" – iki 50,000 vienetų metams. Jei Viper nebus populiarus, galės greit sustabdyti jo gamybą.

SULIESĖJO GREYHOUND

JAV-bių didžiausia tarp miestinio susisiekimo bendrovė – Greyhound Lines Inc., po bankrotinės apsaugos procedūros, dabar veikia su 2,759 autobusų. Prieš metus jų važinėjo virš 3,700. Be abejo tas atsiliepė į aptarnaujamų ruožų sumažėjimą. Greyhound dabar turi 3,600 soferių, 40% mažiau negu 1990 m. kovo mėn., kada sustreikavo transporto unija. Bendrovė žada užbaigti metus lygiomis – be nuostolių. 1991 m. trečia ketvirtį užbaigė su \$15.4 milijonų gryno pelno.

PLASTIKINĖS EGLĖS

Gallop Poll apskaičiavimu JAV-bėse pernai daugiau šeimų naudojo dirbtinas Kalėdų egles negu gyvas miškuose iškirstas. Esą 36.3 milijonų namų turėjo plastikines egles,

"TORVIL" LTD.

FORMERLY J.&J. CANADIAN-EUROPEAN EXP.-IMP. CO.

**NEW LOWEST PRICES
DOOR TO DOOR DELIVERY**

**PARCELS TO
YOUR
HOMELAND**

NEW!!! AIR CARGO service (4 - 5 weeks delivery)

► **PAKIETAI PAČIŲ SUPAKUOTI** (Nauji ir vartoti rūbai)

(mažiausia 5 kg. / 12 sv., iki nenustatyto svorio)

► **STANDARTINIAI MAISTO PAKIETAI**

(reguliarus pristatymas)

► **GREITAS MAISTO PAKIETAS** (14 dienų pristatymas)

► **SVEIKATOS SVEČIŲ APDRAUDIMAS** (tik Canadoje)

► **PARDUODAMA RUSIŠKI AUTOMOBILIAI**

žemiausios kainos – per 3 mėn. pristatymas

(Volga, Lada, Samara = Sputnik, Moskvich, Tavria, Niva).

GREITU LAIKU BUS GALIMA PIRKTI ŪKIO REIKMENIS

(traktorių, plūgą, sėjimo mašiną ir t.t.)

CALL TOLL FREE 1 - 800 - 932-7995

New dealers welcome

CANADA

Head Office

63 Galaxy Blvd., Unit #7,
Rexdale, Ontario M9W 5P1
Tel: (416) 798-3320
Fax: (416) 798-3321

Branch

TORVIL PARCELS
404 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario M6R 2M9
Tel: (416) 534-3860
Fax: (416) 533-4910

LITHUANIA

LATVIA

ESTONIA

UKRAINE

BYELORUSSIA

MOLDAVIA

ARMENIA

GEORGIA

St. PETERSBURG

MOSCOW

U.S.A.

Head Office

2136 West Chicago Ave.,
Chicago, Ill. 60622
Tel: (312) 278-5258
Fax: (312) 278-0875

Branch

R&R INTERPOSTMIK CO.
1055 Broadway, Buffalo,
N.Y. 14212

Tel/Fax: (716) 894-9880

ACCEPT PARCELS BY UPS

CLEVELANDE ir apylinkėse

VASARIO 16-OSIOS MINĖJIMAS CLEVELANDE

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 74-ų metų sukaktis bus minima sekmadienį, vasario 16 d., sekančia tvarka:

10:00 val. ryte – Šv. Mišios Dievo Motinos parapijos bažnyčioje. Prieš Mišias vėliavų pakėlimas prie Laisvės paminklo.

10:30 val. – Šv. Mišios Šv. Jurgio liet. parapijos bažnyčioje.

4:00 val. – Iškilmingas minėjimas Dievo Motinos parapijos auditorijoje. Kalbą pasakys Lietuvos konsulas Chicagoje VACLOVAS KLEIZA.

Meninę dalį atliks tautinių šokių grupė GRANDINĖLĖ, vadov. R. MOTIEJŪNAITĖS-BOTH ir A. GEDRYTĖS, gros R. BILIŪNAS.

Įėjimas – \$4 dol. auka išlaidoms padengti, vaikams veltui. Visi Clevelando ir apylinkių lietuviai kviečiami skaitlingai dalyvauti.

Rengia ALT Skyrius ir LB Apylinkė.

LIETUVIŲ FONDO IGALIOVINĖS CLEVELANDE DALIOS PUŠKORIENĖS

rūpesčiu, kovo 8 d., sekmadienį, Dievo Motinos parapijos salėje įvyks neeilinis Lietuvos valstybinės operos solistų – Irenos Milkevičiūtės, Vaclovo Daunoro ir pianisto Roberto Bekonio koncertas. Šiuo koncertu bus atžymėta Lietuvių Fondo 30-ties metų veiklos sukaktis.

Įgaliojinė Dalia Puškorienė tikisi, kad Clevelando Lietuvių visuomenė parems šį koncertą gausiu atsilankymu.

Bet kokio dydžio įnašas į Lietuvių Fondą stiprina ir palaiko gyvą lietuvišką veiklą išėvijoje.

**CLEANING LADY
NEEDED
CALL 696-6966
WEEKLY**

(...)

E. 185 th AREA
3 BEDROOM BRICK COLONIAL,
1 1/2 BATHS, FULL FINISHED
BASEMENT, ATTACHED
GARAGE. HIGH 60'S.

NEFF ROAD AREA
LARGE 4 BEDROOM COLONIAL, 2
BATHS LIVING ROOM, FORMAL
DINING ROOM, LARGE KITCHEN,
CENTRAL AIR, FULL BASEMENT,
DETACHED GARAGE. MID 60'S
CALL RICK SMITH 289-2000
BOB ANDERSON REALTY
261-3200

**CAMMERY WORKERS /
ALASKA**

HIRING \$600 + WEEKLY. OVER 8000
OPENINGS. MALE / FEMALE. FREE
TRANSPORTATION ROOM AND BOARD.
CALL E.I.C. NOW! 1-206-736-7000 EXT.
760485

1040 U.S. Individual Income Tax Return 91
**SERVICING
INDIVIDUALS and
SMALL
BUSINESSES**
Diane Stimburys
Accounting Services
Enrolled Agent
943-6610
28080 Chardon Road, Suite 206
Willoughby Hills, OH 44092
Reasonable Returns at Reasonable
Rates – Call for YOUR Appointment!

42-sios Š. AMERIKOS LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS

42-sios Š. A. Lietuvių Sporto Žaidynės įvyks 1992 m. gegužės 8, 9 ir 10 d.d., Toronte, Ont. Žaidynės ruošia ŠALFASS-gos Centro Valdyba, talkininkaujant Kanados Sporto apygardai ir Toronto lietuvių sporto klubams Aušrai, Vyčiui ir Jungčiai, per specialiai sudarytus organizacinį ir varžybinių komitetus.

Žaidynių programoje – 1992 m. Š. A. lietuvių krepšinio, tinklinio, ledo ritulio, kėgliųavimo (Bowling), raketbolo (Racquetball), skvašo (Squash), stalo teniso, šachmatų ir, gal būt, lauko teniso pirmenybės. Plaukimo varžybos nebus vykdomos. Lauko tenisas bus vykdomas, jei susidarys palankios galimybės.

Krepšinio pirmenybės

numatomos praversti šiose klasėse: vyrų A, vyrų B, jaunių A (1973 m. gimimo ir jaunesnių), jaunių B (1975 m. gim. ir jaun.), jaunių C (1977 m. gim. ir jaun.) jaunių D (1979 m. gim. ir jaun.) ir moterų.

Tinklinio pirmenybės planuojamos vykdyti – vyrų, moterų, mergaičių A (1973 m. gim. ir jaun.) ir mergaičių B (1975 m. gim. ir jaun.) klasėse.

Vyrų A klasę krepšinyje sudaro iškilesnės komandos, atrinktos ŠALFASS-gos Krepšinio Komiteto. Likusios komandos žaidžia B. klasėje, kur gali dalyvauti ir vyrų A klasės komandas turinčių klubų antrosios komandos.

Ledo ritulio pirmenybės bus vykdomos tik vyrų (ne-

riboto amžiaus) klasėje.

Kėgliųavimo, raketbolo, skvašo, stalo teniso, šachmatų ir lauko teniso pirmenybių programos, klasės, etc. bus nustatyta po preliminarinės registracijos, atsižvelgiant į išreikštą susidomėjimą bei pateiktus pageidavimus.

Gegužės 8 d., penktadienį bus vykdoma tik vyrų A ir B krepšinio varžybos. Visų kitų klasių krepšinio varžybos ir visų kitų sporto šakų pirmenybės vyks tik gegužės 9 ir 10 d.d.

Preliminarinė registracija visoms sporto šakoms – iki 1992 m. vasario 29, šiuo adresu: Rimas Miečius, 24 Mabelle Ave., Apt. 1206, Etobicoke, Ont. M9Z 4X7. Tel. 416-234-0878. FAX #416-481-6407.

Pagal preliminarinės registracijos davinius bus galutinai nuspręsta, kurios sporto šakos bus žaidynėse vykdomos, nustatyta jų klasės, programos bei kitos detalės ir paskelbta galutinės dalyvių registracijos datos.

Dalyvavimas yra atviras visiems Š. Amerikos lietuvių sporto vienetams ir individams, atlikusiems metinę 1992 m. ŠALFASS-gos narių registraciją. Principiniai, dalyvių skaičius visose šakose yra neapribotas.

Smulkesnės informacijos pranešamos visiems ŠALFASS-gos klubams. ŠALFASS-gai nepriklausą vienetai bei klubams nepriklausą individai dėl informacijų prašomi kreiptis į Rimą Miečių.

ŠALFASS-gos
CENTRO VALDYBA

Skaitykite ir platinkite
DIRVA

DĖMESIO! Nuo vasario 4 d. siuntiniai į Lietuvą - iš Clevelando,

ir tik **69 centai už svarą** jei
siuntinys sveria virš 100 svarų;

79 centai už svarą lengvesniems
siuntiniams;

BE JOKIŲ PAPILDOMŲ PRIEMOKŲ
mimumas - 20 dol.

Iš anksto susitarus telefonu, siuntiniai
gali būti paimti iš namų.

Sunkiems laikams Lietuvoje atėjus, pasiteiraukite dėl maisto siuntinių (skubus pristatymas).
Skubus pinigų pervedimas giminėms Lietuvoje.

atlanta IE 639 East 185 th Str.

Cleveland, OH 44119 Tel (216) 481-0011

TAUPA

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas
767 East 185th Street
Cleveland, Ohio 44119

481-6677

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,

William J. Jakubs Jr. ir

Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama
teikianti jaukią atmosferą tiūdesio
valandoje. Didelė aikštė automobi-
liams pastatyti.

RITA MATAS - Broker - G.R.I. - C.R.A.

MATAS REALTORS

2412 CEDARWOOD ROAD
PEPPER PIKE, OH 44124
(216) 473-2530

18021 MARCELLA ROAD
CLEVELAND, OH 44119
(216) 486-2530

ADV. VYTAS MATAS - teisinis patarėjas

DIRVA

IVYKIŲ KRONIKA

PASKUTINIO PARTIZANO VADO ATSIMINIMAI

1991 m. pabaigoj "Min-ties" leidykla Lietuvoje išleido paskutinio Lietuvos partizanų vado Adolfo Ramanausko – Vanaگو atsiminimus, "Daugel krito sūnų". Tai stambus, 446 psl. veikalas, kurio rankraštį autorius paruošė 1952 metais. Knyga įdomi, jaudinanti, atskleidžianti daug naujų duomenų gi kitose vietose patvirtina jau skelbtus Lietuvos ginkluoto pasipriešinimo faktus. Šios knygos autentiškumą laiduoja Lietuvoje gyvenančios autoriaus našlė ir duktė.

Pats autorius buvo bolševikų suimtas, nuteistas ir 1957-XI-29 sušaudytas. Apie Ramanausko – Vanaگو atsiminimus DIRVA jau rašė prieš porą metų. Knygą, išleista 21,000 egz. tiražu, Lietuvoje buvo greitai išparduota.

Dabar, naudodamasis šiuo leidiniu, mūsų bendradarbis Antanas Dundzila Dirvos skaitytojams ruošia naują straipsnį, kuris pasirodys šį pavasarį.

7-AME PASAULINIAME JAUNIMO SĄJUNGOS KONGRESE, 1991, gruodžio 18 - sausio 13 Pietų Amerikoje (Argentinoje ir Urugvajuje) iš Bostono dalyvavo 5 jaunuolės: Sigutė Šnipaitė, JAV LJS pirm., Rūta Kalvaitytė, sekr., Elytė Kazlaitė, Nida Veitaitė ir Gita Zikaitė. Į Kongresą vyko ir "SOS Vaikai" valdybos narė, Reda Veitienė.

Pirmą kartą svarstant veiklos, statuto ir ateities planų klausimus dalyvavo jaunimo atstovai iš Lietuvos. Svarbus pakeitimas statute: vietoj "išėivijos lietuviai" naudoti "užsienyje gyvenantys lietuviai" igalins priskirti prie pasaulinio jaunimo Punsko srityje, buvusios Sovietų Sąjungos teritorijoje (pvz., Sibire) gyvenančius lietuvius. Į naują Pasaulinio Lietuvių Jaunimo valdybą išrinktos bostonietės Rūta Kalvaitytė, vicepirm. ir Sigutė Šnipaitė, sekr.

L.Ž.

Į LAISVĘ FONDO ROMANO KONKURSAS

Į Laisvę Fondo paskelbtam rezistencinio romano konkursui praeitų metų pabaigoje JAV-bėse vėl buvo gauti 4 nauji rankraščiai:

Viktoro Liutkaus slapyvardžiu pasirašytas "Alkani žirgai", Jono Uolinio – "Sida-bražolių šaknys", M. Aisčio – "Apokalipsės laukimas", Suduvos – "Atadulksta svetima šalėlė".

Vertinimo komisijos dalis JAV iki šiol jau yra gavusi 8 rankraščius. Daugiau negu kita tiek yra skaitoma ir Lietuvoje. Konkurso baigimės data atidėta iki 1992 gegužės 1 dienos. Atrodo, kad didele persvara konkurse tuo tarpu vyrauja Lietuvos autoriai: iš maždaug 20 - ties rankraščių tik 3 yra Vakaruose gyvenančių autorių.

D. PASLOVIČIENĖ IŠ KANADOS

Dr. Antanui Butkui rašytame laiške rašo: "Mano tėvas Bronius Vaičaitis daugelį metų buvo uolus Dirvos skaitytojas. Dabar laikraštį prenumeruoja mano mama ir brolis. O aš įdedu \$100 kanadiškų dolerių Dirvą paremti.

Ačiū už gražią paramą

STASYS IR SAULIUS ŠIMOLIŪNAI,

Detroito mirus ilgamečiam Dirvos bendradarbiui Antanui Griniui, jį prisiminti ir pagerbti, Dirvai atsiuntė 50 dol. Ačiū už prasmingą paramą.

A.A. MYKOLO GURECKO

mirties metinėms prisiminti, Elena Varanauskienė Dirvai

atsiuntė \$25.00. Ačiū už paramą.

ATSIUNTĖ \$20.00

Detroito BALFo 76to skyriaus valdybos vardu Vladas Staškus – sekretorius ir išdėninkas atsiuntė Dirvai paremti \$20.00. Ačiū už paramą.

RIMAS GULBINAS

KALBĖS BROCKTONE JAV LB Krašto Valdybos vicepirmininkas administraciniam reikalams, Rimas Gulbinas, kalbės Brockton, Massachusetts Lietuvių Bendruomenės Apylinkės rengiamajame vasario 16 d. minėjime.

Rimas Gulbinas yra Chicagoje veikiančios "Lithuanian Mercy Lift", organizacijos steigėjas ir vienas iš pagrindinių darbuotojų. Per paskutinius pusantrų metų "Lithuanian Mercy Lift" organizacija surinko ir persiuntė Lietuvos Sveikatos Ministerio, Dr. Oleko žinion, (19) devynioliką konteinerių vaistų, vertėje virš (20) dvidešimt milijonų dolerių.

Minėjimas prasideda 3:00 v.p., sekmadienį vasario 16 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje.

JAV LB Krašto valdybos
informacija

TIK .79 CENTAI SVARAS

už siuntinių persiuntimą į LIETUVĄ su pristatymu į namus. Savo daiktus siųskite mums paštu arba UPS. Minimumas \$20.

TRANSPAK,
2638 W. 69th St.,
Chicago, IL 60629,
312-436-7772.

Mūsų brangiam skyriaus nariui

INŽ. JUOZUI DAČIUI

mirus, kartu liūdi ir reiškia užuojautą jo žmonai ALDONAI DAČIENEI bei visai šeimai

Bostono Lietuvių Tautinės
Sąjungos skyrius

A. A.

VYTAUTUI CIVINSKUI

mirus, jo žmonai LEOKADIJAI, dukteriai EGLEI, sūnui KĖSTUČIUI, jų šeimoms ir artimiesiems reiškia nuoširdžią užuojautą.

Švento Kazimiero Lituaništinės
Mokyklos mokiniai, mokytojai
ir tėvų kormitetas.

Sausio 25 d. Clevelande mirus vienam iš pirmųjų Lietuvos skautų sąjungos kūrėjų ir vadovų

A. A.

VYTAUTUI CIVINSKUI

reiškia gilią užuojautą žmonai LEOKADIJAI sūnui KĖSTUČIUI, dukteriai EGLEI MULIOLIENEI, seseriai ELZBIETAI SONDIENEI, seseriai ELENAI PEREDNIENEI, broliui GEDIMINUI Lietuvoje, visiems šeimų nariams. Drauge su Jumis liūdėdami ir skausmu dalinamės

Vladas Bacevičius
Jadvyga Budrienė
Zenonas Dučmanas
Vytautas ir Ona Jokūbaičiai
Izabelė Jonaitienė
Gerardas ir Nelė Juškėnai
Algis ir Giedrė Kijauskai
Džinaras ir Mirga Kižiai
Salomėja Knistautienė
Stepas ir Giedrė Matai
Algis Miškinis
Vytautas ir Aldona Miškiniai
Algis ir Amanda Mulioliai
Donatas ir Rimgailė Nasvyčiai
"Pilėnų" tuntas
Marytė Puškorienė
Stefanija Radzevičiūtė
Algis ir Nijolė Rukšėnai
Mikalina Slabokienė
Apolonija Šembergienė
Vytautas ir Regina Vilkutaičiai

Į amžinybę iškeliavus

RIMAI PETRAUSKIENEI

jos vyrui ALEKSUI, sūnums: VALTERIUI, ARNOLDUI ir ARTURUI ir jų šeimoms reiškia širdingą užuojautą ir kartu liūdimė

Jonė ir Kazys Karaliai

A. A.

DOMUI ŠLAPKŪNUI

mirus, jo žmonai MĖTAI ir sūnui GINTARUI, reiškia gilią užuojautą ir kartu liūdi, St. Peterburgo Tautinės Sąjungos skyriaus valdyba ir nariai.

Valdyba

A + A

KAZIMIERUI PALČIAUSKUI

mirus, žmoną VALERIJĄ, sūnums RIMĄ, VIKTORĄ su šeimomis nuoširdžiausiai užjaučiame

Lina ir Adomas Mickevičiai
Edvardas Kaminskas
Vladė ir Gediminas Lapėnai